

ÉRTEKEZÉSEK

A TÖRTÉNETI TUDOMÁNYOK KÖRÉBŐL.

Harmadik kötet. 1873.

I. szám. Egy főbenjáró per a XVII. századból. *Nagy Ivántól*. 1873. 33 l. 10 kr. — II. szám. Adalék 1352-ből az Arany bulla néhány cikkének alkalmazásához és magyarázatához. *Wenzel Gusztávtól*. 1873. 15 l. 10 kr. — III. Szám. Adalék az erdélyi szászok történetéhez az Andreaum előtti időből. *Wenzel Gusztávtól*. 1873. 24 l. 10 kr. — IV. Szám. Trentsinai Chák Máté kortársai. *Bottha Tivadartól*. 1873. 71 l. 30 kr. — V. Szám. Rajzok Erdély államéletéből a XVIII. században. *Szilágyi Ferencztől*. 1873. 135 l. 50 kr. — VI. Szám. Tanulmányok a góthok művészetéről. *Henselmann Inrdtől*. 1874. 24 l. egy képtáblával 10 kr. — VII. Szám. A magyarországi avar-leletekről. *Pálszky Ferencztől*. 1874. 12 l. 10 kr. — VIII. Szám. Felsőbüki Nagy Pál emlékezete. *Tóth Lőrincztől*. 1874. 64 l. 30 kr. — IX. Szám. Palugyay Imre emlékezete. *Kéleti Károlytól*. 1874. 10 l. 10 kr. — X. Szám. Magyarországi tanárok és tanulók a bécsi egyetemen a XIV. és XV. században. *Fráknói Vilmostól*. 1874. 92 l. 30 kr.

Negyedik kötet. 1874.

I. Szám. Nápolyi történelmi kutatások. *Óváry Lipóttól*. 1874. 17 l. Ára 10 kr. — II. Szám. Stibor Vajda. Életrajzi tanulmány. *Wenzel Gusztáv* rendes tagtól. 70 kr. — III. Szám. Júda, Izrael és Aram. Történelmi tanulmány. *Beöthy Leó*tól. 60 kr. — IV. Szám. Az egri vár 1687-diki feladásának alkupontjai és a törökök maradványai Egerben. *Baldassy Ferencz* lev. tagtól. 50 kr. — V. Szám. A palasz kérdés mai állása a jobbágyok a helleneknél és rómaiaknál. *Ribáry Ferencztől*. 30 kr. — VI. Szám. Pemtinger Márk szász gróf diete. *Fabrikus Károly* lev. tagtól. Ára 1 fnt.

Ötödik kötet. 1875.

I. Szám. Révay Péter és a szent korona (1619—1622). 44 l. 40 kr. — II. Szám. Ifj. Báro Wessalényi Miklós. Élet- és korrajz. *Szilágyi Ferencz* lev. tagtól. 30 kr. — III. Szám. A Szörény vármegyei hajdani oláh kerületek. *Pesty Frigyes* l. tagtól. 40 kr. — IV. Szám. Nádassy Tamás első követsége Erdélyben 1540. *Szilágyi Sándor* rendes tagtól. 30 kr. — V. Szám. Idősb. b. Wessalényi Miklós. Élet- és korrajz. Irta *Szilágyi Ferencz* l. tag. 50 kr. — VI. Szám. Házasság-tervezés Erzsébet Anglia királynője és Károly osztrák főherceg között 1550—1561. *Wertheimer Edéltől*. 45 kr.

Hatodik kötet. 1877.

I. Szám. Margum és Contramargum helyfekvése. *Ortway Tivadar* lev. tagtól. 45 kr. — II. Szám. Az utolsó Árpád-házi király trónra lépte. *Nagy Iván* l. tagtól. 20 kr. — III. Szám. Emlékbeszéd nagyajtai Kovács István fölött. *Szilágyi Sándor* r. tagtól. 10 kr. — IV. Szám. A germanizálás történelméből a két magyar hazában. *Szilágyi Ferencz* l. tagtól. 20 kr. — V. Szám. A Ghyezzyek Erdély történetében, különös tekintettel a kormányzási intézményre. *Jakab Elek* l. tagtól. 40 kr. — VI. Szám. Az alsó-magyarországi bányavárosok küzdelmei a nagy-lucei Dóczyakkal. *Wenzel Gusztáv* r. tagtól. 40 kr. — VII. Szám. Kritikai adalékok Margum történetéhez. *Ortway Tivadar* l. tagtól. 30 kr. — VIII. Szám. Emlékbeszéd Czinnár Mór m. akad. l. tag felett. *Ipolyi Arnold* r. tagtól. 20 kr. — IX. Szám. Brankovics György rácz despota birtokviszonyai Magyarországon és a rácz despota cím. *Pesty Frigyes* lev. tagtól. 30 kr. — X. Szám. Carrillo Alfonz diplomatiái működése (1594—1598.) *Szilágyi Sándor* m. akad. r. tagtól. 30 kr.

Hetedik kötet. 1878.

I. Szám. Nagyvárad elvesztése 1690-ban. *Deák Farkas* l. tagtól. 20 kr. — II. Szám. Adatok a »Nagy« Csáky István életéből. *Deák Farkas* l. tagtól. 20 kr. — III. Szám. Tanulmányok Erdély XVIII. századbeli jogtörténetéből. *Jakab Elek* l. tagtól. 40 kr. — IV. Szám. Ludányi Tamás egri püspök. *Baldassy Ferencz* l. tagtól. 20 kr. — V. Szám. L. Rákóczy György és a diplomácia. *Szilágyi Sándor* rendes tagtól. 50 kr. — VI. Szám. G. Rákóczy György és a diplomácia.

A PÉCZ NEMZETSÉG

ÖRÖKÖSÖDÉSI PERE

1425—1433.

SZÉKFOGLALÓ ÉRTEKEZÉS

NAGY IMRE

RENDES TAGTÓL.

(Olvastatott a II-ik osztály 1892. okt. 10-iki ülésén.)

BUDAPEST.

KIADJA A MAGYAR TUD. AKADEMIA.

1892.

A Pécz nemzetségbeliek örökösödési pere. 1425–1433.

Hazánk családainak történetében a nemzetségek kiváló helyet foglalnak el; a honfoglaló ősök törzsekre voltak fölosztva s midőn ezek az elfoglalt földet megszállották, e törzsekből szakadtak ki a nemzetségek.

A dunántúli részek későbbben kerülvén foglalás alá, megtörtént, hogy azokból a törzsekből, melyek az előbb elfoglalt dunániumeni és tiszamelléki részekben telepedtek meg és nemzetségekre oszoltak, utóbb egyes családtagok a dunántúli részekre is átköltöztek és ott is tért foglaltak; hogy csak néhányat említsék: ily átszakadt nemzetségek közé sorozhatjuk a Tomaj, Szalók és Mágocs nemzetségeket.¹⁾

Ez okból a Dunán túl ritkábban találkozunk a honfoglaló ősök közül eredetileg megtelepült nemzetségekkel, kivált a dunántúli felső részekben: Sopron, Mosony és Győr vármegyékben. Győr vármegye mégis kivétel annyiban, hogy ennek nyugoti részét a Pécz és Póki nemzetségek szállták meg. A Győr nemzetség fészket sem helyezhetjük el máshová, mint Győr vármegyébe.

¹⁾ Van Tomaj puszta Heves vármegyében, Lesencze-Tomaj és Badacson-Tomaj Zala vármegyében, van Tisza- és Abád-Szalók Heves vármegyében, Nemes- és Pór-Szalók Veszprém vármegyében, van Mágocs puszta Csongrád vármegyében, Mágocs falu Baranya vármegyében; egymástól ily messzeségben az ugyanazon helynevek összetaklkozása s ezek vidékén a hasonló nevű nemzetségek birtoklása által föntebbi állításmat megokoltnak vélem.

A régi oklevelek tanulmányozásával ifjú korom óta foglalkozom, számos levéltárt kutattam már át, de nem akadtam annál érdekesebb oklevélre, melyet alább ismertetni fogok.

Az oklevél egyik kiváló nemzetségiünk történetéhez nem csak bő adatokat szolgáltat, hanem a nemzetségek birtokjogi és öröklési viszonyaira is világot vet; megtanuljuk abból, hogy ha a nemzetség egyik ágának férfi ivadéka kihalt, ennek birtokaiban a nemzetség másik ága örökösödési jogait, azok ellen, kik időközben mint idegenek jutottak a nemzetség kihalt ágának birtokához, föltétlenül nem érvényesíthette.

A M. T. Akadémia a nemzetségek történetének megírására pályadíjat tűzött ki, melyre a határidő legközelebb lejárt, s ha bár a pályázati hirdetményben a történetírók csupán a nyomtatásban megjelent kútfők fölhasználására nyertek fölhívást, de attól, hogy a köz- és magánlevéltárak fölös számú adatait is munkájokba fölvegyék, eltöltve nem voltak, nincs kétségem abban, hogy a pályázók az oklevelet, mely egyik közlevéltárunkban őriztetik, ismerik, s az nékik szintén kútforrásul szolgált, s ez helyesen is történt, mert a levéltári adatok kibuyar-lása nélkül, csupán nyomtatott munkákból a nemzetségek történetének megírását fél munkának tartanám. Mégis a pályázók ne vegyék tőlem rossz néven, hogy az oklevél ismertetésével őket megelőzőm; mentségemül szolgáljon az a körülmény, hogy ők munkáikban az oklevélből leginkább a leszármazás adatait használhatják föl, s nem terjeszkedhetnek ki mind azokra az egyes érdekes eseményekre, melyek a nemzetségek történetéhez szorosán nem is tartoznak, s melyeket annak helyén szintén ki fogunk emelni.

Az oklevél, melyet fölmutatni szerencsém van, II-ik Garai Miklós nádor ítélete 1433-ból s azt két eredeti példányban őrzik a N. Muzeumban. Ez időben, ha az érte járó írásdíjat megfizették, mind a két peres fél részére ily alakban állították ki az ítéletek, minden aláírás nélkül, csak elvéve olvasható a »Lecta« szó a szöveg alatt az illető ítélmester kezétől, a hitelességet az oklevélnek a pecsét adta meg, mely a nádor ítéletéről — mint látjuk — selyem zsinóron függött.

Nálunk a középkorban a peres eljárás, eltekintve annak hosszadalmas voltától, bizonyos formaságokhoz kötve szóbelileg

s egyöntetűen vitetett keresztül, úgy, hogy ha ez ítéletet, mely az egész peres eljárást magában foglalja, szemügyre vesszük, mostani még mindig vaskos pereinket megszegyenítve látjuk.

A birtok- és örökösödési perekben régente az ország főbb bírának ítélő-mesterei és a kir. jegyzők írásba foglalván a panaszos fölperesek keresetét, ennek közlésével, a király vagy a felsőbb bírák nevében, megkerestettek az illető hiteles helyek, hogy az alpereseket idézzék meg.¹⁾

A határnapon, a felek előadását megelőzőleg, a fölperesek keresetének tartalma újabban ismét írásba foglaltatott; régente a bíróság előtt alperesek nem tartoztak mindjárt érdemben is védekezni, hanem különféle alaki kifogásokkal élhettek, bizonyítékaik fölmutatására újabb határnapot kérhettek, de igen sokszor megtörtént az is, hogy az alperes az első idézésre nem jelent meg, azonban meg nem jelenése miatt a marasztaló ítélet mindjárt nem következett be, mert a szokás az volt, hogy alperesek másodízben is megidézettek, sőt ha ekkor sem jelentek meg, egy harmadik határnap is tűzetett ki s ha ez sem vezetett sikerre, csak ezután következett az úgynevezett proclamálás útján való negyedik idézés (trinaforensis proclamatio). Ez úgy történt, hogy a bíróság az illető káptalan vagy conventet megkereste, hogy a kijelölt királyi emberrel küldje ki saját emberét abba a vármegyébe, hol az alperes lakott, a kiküldöttek ezután a helyszínén megjelenván, három főhelyen, hol vásárok tartattak, a piaczon nyilvános kikiáltás útján az alperest megidéztek, s ha az alperes ismét nem jelent meg, csak ekkor következett be a makacssági ítélet; ha azonban az alperes

¹⁾ Ily hiteles helyek voltak a XV-ik században a Dunán túl a pécsi káptalan Baranya, Tolna és Somogy vármegyékre, a győri káptalan Győr, Komárom, Sopron és Mosony vármegyékre, ez utóbbi vármegyére a pozsonyi káptalan is; a veszprémi káptalan Veszprém és Zala vármegyékre és a vasvári káptalan Vas, Zala és Sopron vármegyékre. A conventek közül a csornai, kapornaki, pannonhalmi, pécsváradi, somogyvári, szegzárdi és zalavári conventek, valamint az esztergomi és fehérvári keresztetek conventjei, mind ezek legtöbbszörre azon vármegyékre, hol székhelyeik voltak, szolgáltak hiteles helyül. Kivételt tettek az esztergomi és kiválóan a fehérvári káptalanok, melyek hatásköre nem csak Esztergom, illetve Fehér vármegyékre, hanem, főképp a nevezetesebb végrehajtási eseteknél, az egész Dunántúlra kiterjedt.

megjelent, a bíró nem volt kötve ahhoz, hogy alperes kérelmére ismét halasztást ne adhasson, mit rendszeren az illető fél királyi halasztó rendelet útján eszközölt ki, s az újabb határnapon alperesek bizonyítékaikat még mindig előadhatták, sőt ily módon azután a per érdemleges elintézése ismét haladékot szenvedett, újabb idézések történtek, míg végre — ha már minden kifogás kimerítettett — a felek újabb meghallgatásával következett a véghatározat. Különösen érdekesek e határozatokban a felek írásbeli bizonyítékai, melyek az ítéletekben néha egész terjedelmökben átirattak, legtöbbször azonban csak kivonatban közöltettek; Garai Miklós nádor ítéletében két ily előbbi oklevél van egész terjedelmében átirva, 34 pedig abban kivonatban közöltetik, a mint azokat alább egyenként föl fogjuk sorolni.

Nevezetes, hogy e perben a kitűzött határnapokon mind a két fél rendszeren megjelent s azért a per nem is tartott tovább nyolcz évvel, azaz 1425-től 1433-ig.

Hogy az előttünk fekvő ítélet alakját legalább főbb vonásaiban megismertethessük, a fentebbi kitérést szükségesnek vélttem megtenni, s most már szorosán kitűzött tárgyamról szólhatok.

A Pécz nemzetség — mint már fentebb említém — a Dunántúl egyik főmegtelepedése helyéül Győr vármegyét választotta. A nemzetség neve után nyerték a mai Felpécz és Kispécz Győr vármegyei helységek elnevezéseiket. Egyik ága a családnak megmaradt a nemzetség ősi fészkeben, annak többi ivadéka azonban utóbb a Dunántúl más vármegyéiben telepedett le, de azért az őseik által elsőbbsen megszállt helyhez, illetve annak egyes részéhez, a többiek is jogot tartottak; így megtörtént az, hogy a midőn a XV-ik század elején az ősi székhelyet a nemzetség Pécz ágának utolsó férfi ivadéka András pécsi prépost bírta, ellene a nemzetség másik ágából többen, nevezetesen a Marczaliak és Berzenzeiek, több rendbeli követeléssel léptek föl s azt kívánták, hogy a prépost a pécsi birtokból nekik osztályrészt adjon. Ebből természetesen per támadt, melyben kiegyezés végett Marczali István fiai Miklós, Péter és Dénes, unokabátyjokkal, János fiával Györggyel, továbbá Berzenzei István fia András, Loránt fia György s Péter fia Mihály egyrésztől, másik résztől Pécz Pál fia András

pécsi prépost még 1402. június 24-én a zalavári convent előtt megjelentek »tamquam fratres generacionales et condivisionales« és az egyezség sikerült is köztük oly módon, hogy Kispécz, Felpécz, Balázsperc és Kamond nevű birtokokat kétfelé fogják osztani, úgy hogy egyik fele a Marczaliaknak és Berzenzeieknek jusson, ezt a felerészt azonban, a birtokok másik felével együtt, Pécz András prépost haláláig megtarthassa; és ha valamely hitbér, hozomány avagy bírság terhelné ez ingatlan javakat, ezeket a Marczaliak és Berzenzeiek tartozzanak kielégíteni; s hogy ez az egyezség mind a két felet teljes erővel kötelezze, azt a felek valamely hiteles hely előtt bevallás útján ünnepélyesen tartozzanak; mit ha a Marczaliak és társaik elmulasztanának, az egyezkedés és birtokfölosztás erejét veszítse, és a birtokok, teljes tulajdonjoggal, András prépost kezén továbbra is megmaradjanak, ezen fölül ellenfelei 300 márka dénár megfizetésére is köteleztessenek.

Azonban a Marczaliak és Berzenzeiek az előleges egyezkedéskor elvállalt kötelezettségöknek nem csak hogy eleget nem tettek, hanem András prépostot birtokában ezután is folyton háborgatták; mindamellett András prépost 1411-ben a pécsi káptalan előtt a Marczaliaknak újabb egyezséget ajánlt oly alapon, hogy a prépost Pécz Miklós birtokait is, melyeket Pécz Balázs fia István idejében Pécz Péter bírt, az 1402-ben kikötött föltételek alatt, a Marczaliaknak szintén átadta; de ezek ismét szöszegőkké váltak és 1412-ben Pécz István özvegyének járó hitbér és hozomány megfizetését, Hosszútóti Tamás fiának Jakabnak megtagadták. A Marczaliaknak és társaiknak e szerződészegése miatt Pécz András Szent-János egyházi pécsi prépost indítatva érezte magát arra, hogy a Marczaliakkal az egyezkedési kísérleteket végleg megszakítsa, s a föntírt birtokokat 1414 aug. 14-én a pécsi káptalan előtt Jári Baróc Miklós fiára: Balázásra, Istvánra és Mihályra, Zsuzsánna asszonyra, előbb Hali Mihály, utóbb Békássy Gergely özvegyére és Salamon Domokosnéra örök joggal átruházta oly módon, hogy őket testvéreikül fogadta, kik különben már előbb, u. m. 1402. év óta, Pécz Balázs fia István és Pécz Péter birtokrészeit zálogban bírták; s miuthogy a Marczaliak és Berzenzeiek sem az 1402. évi, sem az 1411. évi szerződések föltéte-

leinek eleget nem tettek, Pécsi András prépost is jogosultnak tartotta magát kötelezettségeitől elállani, s ez okból szerződött véglegesen nevezett fogadott testvéreivel, kik a nevezett birtokokat többször a bírói foglalás alól kiváltották és a Hosszútóti Péter fiát Jakabot illető hozományi követelést is kielégítették s ezen kívül az őket illető zálogösszeg is terhelte a jószágokat.

Ezt az örökátruházást Zsigmond király Constanzban, Margit napján, 1415-ben kelt levelében jóváhagyta; ennek erejével azután a Jári Baróczok és társaik magokat a birtokba beiktatni kívánták s a beiktattatást meg is kísérelték, azonban a Marczaliak és Berzencziek ellentmondtak, ez ellenmondásuk igazolása végett Garai Miklós nádor Marczali István fiát Dénest, Miklós vajda fiát László püspököt¹⁾ s Marczali István fiát Miklóst, továbbá Berzenczei Loránt fiát Györgyöt maga elé perbe idézte, kik a nádor előtt megjelenvén, késznek nyilatkoztak arra, hogy erősebb jogaikat be fogják bizonyítani; így kezdődött 1425-ben az előttünk fekvő oklevélben letárgyalt per.

A most említett 1425. év szentgyörgy napi nyolczadán, az időközben elhalt Marczali Dénes helyett ennek fia György, úgy a többi felek is megjelentek s okirataikat fölmutatták, melyek — minthogy a felek halasztást kértek — nekik lepcséltelve visszaadattak.

Majd az 1426. évi vízkeresztii nyolczadokon a Marczaliak és Berzenczeiek előadták, hogy nekik még több vérrokonai is vannak, kiket a per tárgyát tevő birtokok szintén megilletnek, kiknél több, a perre vonatkozó oklevél található s hogy ez alapon ezek közül egy vagy kettő a perbe beavatkozni készül.

A következő szentjakabi nyolczadokon a fölperesek közül a nádor előtt megjelentek a föntnevezett Jári Baróczokon kívül, Klára asszony Salamon Domokos neje, s az időközben elhalt Zsuzsánna asszony fia, Hali Domokos. Alperesek részéről megjelentek: Berzenczei Loránt fia György és Marczali Dénes fia György, az időközben elhalt Marczali Miklós vajda fia Imre,

¹⁾ Marczali László csanádi püspök volt; föltűnő, hogy itt székhelyének megemlítése nélkül egyszerűen püspöknek írják.

Marczali László püspök ekkor már a perből véglegesen kilépett. Végre Kustáni Dániel is megjelent és a perbe beavatkozott.

Elsőben fölperesek mutatták föl okleveles bizonyítékaikat és pedig a fentebb már bővebben ismertetett 1414. és 1415. években kelt egyezkedési leveleket, melyek szerint Pécsi András pécsi prépost a pécsi és kamondi birtokokat fölperesekre örökösen átruházta, melyhez Zsigmond király is consensusát megadta. Fölperesek még azon okleveleket is bemutatatták, melyek a Marczaliakkal való előleges egyezkedésre vonatkoztak.

Mind ezek ellenében Berzenczei Lóránt fia György s a Marczaliak ügyvéde István deák, alperesek részéről hét oklevelet nyújtottak át a nádornak. Ezek elsejét a veszprémi káptalan 1289. szeptember 17-én állította ki, mely arról szolgáltatott tanúságot, hogy Gergely, István, Lukács és Apor mesterek a Pécz nemzetségből származott Márk comes fiai valának. A második a győri káptalannak 1341. ápril 20-án kelt oklevele volt, melyben a káptalan I. Károly királynak jelenti, hogy a szomszédok meghallgatása után a káptalan a Pécz nemzetség viszonyairól azt az értesülést nyerte, hogy Márk comes fiai: Gergely, István, Lukács és Apor, Pécz nevű birtokukban a telkeken és szőlőkön már régebben megosztottak, a külsőséget azonban közösen bírták, s hogy Gergelynek Ivahon volt fia, kitől született István, Gergely másik testvérétől, Leghnek nevezett Istvántól származtak Demeter és János, Gergely harmadik testvéreinek Lukácsnak fiai voltak: Dezső, Miklós, István, Egyed és Apor. Márk comes negyedik fiának, Apornak leszármazóit a káptalan jelentésében nem említi.

A Marczaliak és Berzenczeiek által fölmutatott harmadik és negyedik oklevelet Druget Vilmos nádor adta ki 1341-ben, ezek szerint Lukács fiai Apor, István, Egyed és Miklós, valamint Legh István fiai Márk és János, továbbá Gergely bán fiának Ivahonnak fia István összes birtokaikon megosztóván, Bodew és Pécz nevű birtokokra nézve abban állapodtak meg, hogy az három részre osztassék.

Az ötödik oklevéllel, melyet Tamás országbíró 1353. évi ápril 19-én adott ki, a Marczaliak azt bizonyították, hogy a) Apor fiának Lukácsnak fia Dezső, b) Ludbregghi Péter fia Miklós, c) Miklós bán István fia, d) Hosszúfalui Ivahon fia

István, e) Berzencei István fiai Márk és János, f) Berzencei Demeter fiai István és Lukács, g) Szentgyörgyi Apor fiai János és Péter, h) Devecseri Lukács fiai Miklós, István és Egyed, i) László fia Lukács és k) Szőlösi Jakab fia másik Lukács, mint egy nemzetségből származottak, bizonyos osztályos ügy iránt perben állottak.¹⁾

A fölmutatott hatodik oklevél arról szólott, hogy Garai Miklós nádor 1411. november 9-én Győr vármegye részéről Győrben közgyűlést tartván, előtte az alispán és szolgabírák bizonyították, hogy Marczali István fiait, Miklóst és Dénest, Kispécz, Felpécz és Balázspécz nevű birtokok felelőse megilleti.

A Marczaliak által fölmutatott hetedik oklevél szerint pedig, midőn Garai Miklós 1419. évi május 24-én Győr és Komá-

¹⁾ Ezek közül, mint alább látni fogjuk, Hosszúfalui Ivahon fia István, a Marczaliak őse, a családfán előfordul. Érdekes volna, ha az 1353. évi oklevél egész tartalmát ismernők, mert e kifejezésből »Mark et Johannem filios Stephani de Berzence«, továbbá »Stephanum et Lucasium filios Demetrii de eadem« az oklevél szavait idézve, még nagyon kétséges, hogy Márk comes fiát, Legh Istvánt vehetjük-e Berzencei Márk és János apjává, és hogy Berzencei István és Lukács atyja Demeter ugyanazonos-e Legh István harmadik fiával, Demeterrel. A nádor ítéletében két Aport találunk megemlítve, ezek közül az egyik Apori Márk comes fiát a Pécziek őseinek tartom, ennek leszármazói, úgy látszik, Tamás országbíró előtt 1353-ban a többi Pécz nemzetségbeliekkel nem álltak perben; Tamás országbíró levelében említett Apor fiának Lukácsnak fiát azonban nem bírom a családfán alkalmazni, a másik Apor »de Zenthgyergh«, kinek János és Péter voltak fiai, Márk comes fiának Lukácsnak az alábbi családfán kitüntetett fia lehet. Ludbreghi Péter fia Miklósról csak azt jegyezhetem meg, hogy a Ludbreghi család a Dunántúl a XIV-ik században szerepel, Ludbreghi Chuz János horvátországi bán 1357. évről ismeretes. István fiának, Miklós bánnak kilétét azonban sehogy sem határozhatom meg, a XIV-ik század közepéről ismerjük ugyan Lendvai István fiát, Miklóst, mint Horvát- és Tótországok bánját, de őt mint Hahold nemzetségbelit a Pécz nemzetségbeliek közé nem sorozhatjuk. Devecseri Lukács fiai Egyed, Miklós és István, mint Márk comes fiának Lukácsnak leszármazói, a családfára beilleszthetők, de vajon ők voltak-e a későbbi Devecseri Choron család ősei? e kérdést az egyedülálló adat alapján még most el nem dönthetjük. László fiát Lukácsot, Kustáni Dánielnek alább fölhozandó bemondása szerint, a Kustániak őseül tekinthetjük. Végre Szőlösi Jakab fiát Lukácsot a családfán a többiekkel össze nem köthetjük ugyan, de azt, hogy ő is a Pécz nemzetségből származik, a Zalai Oklevéltár I. k. 321. l. közölt oklevél is tanúsítja.

rom vármegyék részéről tartott közgyűlést, a nádor előtt Győr vármegye alispánja és szolgabírái arról tanúskodtak, hogy Marczali István fia Dénes bán és Marczali Miklós vajda fiai László, István, Imre és Jankó, továbbá Marczali másik István fia Miklós, Felpécz, Balázspécz és Kispécz nevű birtokokban bizonyos részt bírtak, de mily czímen, azt nem tudták; bizonyították továbbá azt is, hogy a most nevezett Marczaliak mindannyian Pécz nemzetségbeli nemesek valának.

Ezek után a Berzenceiek és Marczaliak, a fentebbieken kívül, még három oklevelet mutattak föl. 1. Garai Miklós nádorét 1403-ból, febr. 17-ről, mely szerint Marczali István fia Péter, magát Pécz András deákkal és Tamás fiával Miklóssal egy őstől származottnak állítván, a nádor előtt a pécz és kamondi birtokokból osztályrészt követelt; a per folyamán azonban Marczali Péter és Pécz András prépost ügyvédei fölmutatták a zalavári convent előtt létrejött egyezséglevelet,¹⁾ mely szerint a pécz birtokok és Kamond a Marczaliak és Berzenceiek úgy András prépost közt két egyenlő részre fölosztandók voltak, mely egyezségnek a győri káptalan által való foganatba vételét a nádor elrendelte oly módon, hogy az összes birtokot élte fogytáig András prépost birhassa. 2. A győri káptalannak 1412. szept. 8-án kelt bizonyáglevelét, hogy a három pécz birtok és Kamond András prépost s Marczali Miklós és Dénes között tetteleg fölosztatott. 3. A zalavári convent levelét 1403-ból nov. 23-ről, mely szerint András prépost tapasztalván azt, hogy Marczali Miklós és Dénes s a Berzencei nemesek neki testvérileg kedvére jártak, őket a háromszáz márkáig terhelő kötelezettségek alól fölmentette s egyszersmind Pécz Tamás fiának Miklósnak birtokrészét is nekik átadta.

Annak bizonyítására, hogy a Marczaliak azokat a bírságokat és egyéb terheket, melyeket magokra vállaltak, megfizették, részükéről még további hat oklevél mutattatott föl, ezek szerint fizettek: a) Marczali Ivahon fia István fiai Péter és István 1395-ben Pécz Tamás fiának Miklósnak és Zuhai Jákó fia István alnádornak negyven márka dénár bírság-összeget s

¹⁾ Ez kétségtől eltekintve a zalavári conventnek fentebb említett 1402-ik évben kelt s a felek között létrejött első egyezségről szóló oklevele.

ennek kétszeresét; *b)* a győri káptalan előtt 1406-ban Marczali István fiai Miklós és Dénes Apollónia asszonynak Marczaltői Egyed nejének és Péczy Tamás fia Miklós özvegyének hitbérét; *c)* ugyancsak a győri káptalan előtt 1407-ben Rusinth asszony hitbérét, a győri szent Erzsébet kolostor gvardiánjának, Pálnak kezéhez; *d)* szintén 1407-ben a győri káptalan előtt Marczali István fia Miklós és Dénes Felpézi István fia Miklós özvegyének Margit asszonynak 25 márka dénárt tevő hitbérét, Hosszútóti Pethő fia Jákó kezéhez; *e)* ugyanők 1410-ben a győri káptalan előtt Felpézi Tamás fia Miklós özvegyének 25 márka dénár hitbérét Dalkai János fia Miklós nejének Hona asszonynak kezéhez; *f)* végre a csornai conventnek 1418-ban kelt bizonyságlevele szerint Péczy Miklós leánya Dorottya asszony elismerte, hogy a midőn Marczaltői Jánoshoz férjhez ment, a fentnevezett Marczaliak öt tisztességesen kiházásították.

A perbe avatkozott Kustáni Dániel is mutatott föl három oklevelet, egyikben, mely 1402-ben július 2-án kelt, Kustáni Dániel a nevezett András prépostot, Marczali István fiait Pétert, Miklóst és Dénest s a Berzenzeieket a péczyi birtokok fölosztásától tiltja. A másodikban pedig, melyet 1411-ben a győri káptalan állított ki, Kustáni Dániel és fiai Pál, László és Lukács és Kustáni Mátyás fia András, András prépostot Felpécz, Kispécz és Balázipécz nevű birtokok elidegenítésétől, Marczali István fiait Miklóst és Dénest, úgy a Berzenzei nemeseket valamint Békási Gergely nejét Zsuzsánnát és másokat pedig azok megszerzésétől tiltják. A harmadikban végre, mely 1414-ben Visegrádon kelt, Kustáni Dániel tiltakozott az ellen, hogy Barócz István és Balázs s Marczali Dénes a péczyi birtokokat elfoglalták.

A fentebbi oklevelek fölmutatása után a Marczaliak és társaik a nádor előtt előadták, hogy sem Péczy András prépost, sem a király a vitás birtokokat az ő jogaik sérelme nélkül fölpereseknek tulajdonul át nem adhatták, mert a Marczali és Berzenzei nemesek s maga Kustáni Dániel is, András préposttal együtt, egy nemzetségből származtak és pedig oly módon, hogy András prépost fia volt Pálnak, a ki fia volt Péternek Apor fiának, kinek atyja Márk volt; Berzenzei György pedig

fia volt Lórántnak Márk fiának, kinek atyja volt Legh István a Márk comes fia; Marczali Miklós és Dénes viszont fiai voltak Istvánnak Ivahon fiának, kinek atyja Gergely bán volt, a nevezett Márk comes fia. Végre Kustáni Dániel fia volt Lászlónak, kinek atyja Lukács volt, ez pedig Lászlónak volt fia, kinek atyja nagy Lukács volt, a Márk comes fia.¹⁾

A Marczaliak és társaik előadására fölperesek részéről az a válasz adatott, hogy jóllehet a Marczaliak, Berzenzeiek és Kustáni Dániel a fentebbi leszármazás alapján András prépostot hozzájuk tartozónak állították, s hogy ez alapon a vitás birtokokat magoknak követelik, mindamellett András prépost a Marczali, Berzenzei és Kustáni nemesek közé semmiképen sem tartozott és a föntírt birtokok sem voltak közösek, hanem egyedül András prépost tulajdona, s fölpereseket tetteg és helyesen illetik meg; mely előadásuk megerősítésére a nádornak hat oklevelet mutattak föl.

Ezek elsejében a győri káptalan 1329-ben nov. 17-én bizonyítja, hogy Péczy Márton fia Péter fiai Miklós és Pál, Péczy Máté fiának Lászlónak özvegyét Katalint hitbérére és hozományára s ugyancsak e Lászlónak nővérét Kyngvát leány negyedi illetőségére nézve kielégítették. A másodikban és harmadikban a győri káptalan 1376-ban és 1381-ben azt tanúsítja, hogy a most nevezett Péczy Pálnak Péczy Tamás, Péter, János és András fiai voltak, kik bizonyos leánynegyedek és hitbért az illetőknek kiszolgáltattak. A negyedikből, Szepesti Jakab

¹⁾ Ez előadás szerint Péczy András s a Marczaliak és társaik nemzetségi összeköttetésére a következő családfa állítható össze:

Márk comes (de genere Pecz)			
Gergely	István dictus Legh	Lukács (magnus)	Apor
Ivahon	Márk	László	Péter
István	Lóránt	Lukács	Pál
Miklós vajda	György (de Berzenze)	László	András pécsi prépost
Imre (de Marczali)	György	Dániel (de Kustán)	

1374-ben kelt ítéletéből pedig az derült ki, hogy Poki Dezső fia Miklós a magvaszakadt Pécsi Bertalan birtokát, Felpéczet és Kamondot, a királytól adományul fölkerlte, azonban midőn Poki Miklós a birtokba beiktattatott, Pécsi Balázs fia István és a főntnevezett Pécsi Pál fia Tamás a beiktatásnak ellentmondtak, miből per keletkezvén, Pécsi István és Tamás a per folyamán azt állították, hogy ők Pécsi Bertalannak nemzetségbeli és osztályos vérrokonai olyképen, hogy a nevezett Bertalan Miklósnak volt fia, ki Istvántól, ez pedig Jakabtól Tristán fiától származott; továbbá a nevezett Pécsi Istvánnak Balázs volt az atyja, ki Olivérnek Athana fiának volt leszármazója; végre a nevezett Pécsi Tamás Pálnak volt fia, ki Pétertől s ez ismét Mártontól István fiától származott; a három ösanya, ú. m. Athana, Tristán és idősb István pedig testvérek voltak,¹⁾ s mind ezt Szepesi Jakab országbíró előtt közös tanúkihallgatással és esküvel is bizonyították, miért az országbíró Felsőpécz és Kamond birtokokat Poki Miklós ellenében Pécsi Istvánnak és Tamásnak megítélte. Az ötödikben és hatodikban Garai Miklós nádornak 1379. évi ítéletében s a győri káptalannak jelentésében pedig az foglaltatott, hogy Pécsi Pál fia Péter a pécsi és kamondi birtokok iránt Pécsi Balázs fiával Istvánnal a nádor előtt pert folytatott, mely azzal az eredménnyel végződött, hogy Felpécz, másképen Boldogasszonypécz, Kamond, Balázipécz és Kispécz nevű birtokok, Thylay János kir. ember által, a győri káptalan kiküldöttei János kántor és János szerzetes közbenjöttével kétfelé osztattak s egyik fele Pécsi Balázs fiának Istvánnak, másik fele Pécsi Pál fiának Péternek jutott.

¹⁾ Fölperesek ezen előadása és az ítélet egyéb adatai szerint Pécsi András prépost rokonságáról a családfa így volna összeállítandó:

N. N.		
Athana	Tristán	István
Olivér	Jakab	Márton
Balázs	István	Péter
István	Miklós	Pál
	Bertalan	Tamás, Péter, János, András.

Midőn ily módon bizonyítékait mind a két fél fölmutatta, s a Marczaliak és Berzenzeiek állításaik valóságát bajvívással is készek voltak bizonyítani, a nádor a peres ügyet bíráló alá vevén, azt tapasztalta, hogy a per adatai azt derítik ki, hogy jöllehet a Marczaliak és társaik az általok előadott családi leszármazásban Pécsi András prépostot hozzájuk tartozónak állították, s ezzel jogosítottaknak tartják magokat arra, hogy a vitás birtokokat átvehessék; minthogy azonban sem Drugeth Vilmos nádor főntemlített 1341. évi osztályleveléből, sem a győri káptalannak főntebbi 1329. évi bizonyítványából az, hogy Pécsi András prépost a Marczaliakkal és társaikkal egy családi vonalon származott volna, ki nem tűnik s ez okból Barócz Miklós fiai s a többi fölperesek a nemzetségi ágazatról a Marczaliaknak és társaiknak előadását, mint valótlant, visszautasítván, András prépost leszármazására nézve azt az állításukat, hogy ő Páltól származott, a kinek atyja Péter, ezé Márton s ezé Pécsi István volt, továbbra is fentartották, s hogy ennél fogva a Marczali, Berzenzei és Kustáni nemesek az általuk fölhozott családi leszármazásra nézve bizonyíték nélkül maradtak; s ámbár a Marczaliak és Berzenzeiek elei Villermus nádor előtt megosztóván, Pech és Bode nevű birtokaikat három részre fölosztani szándékoztak; minthogy azonban Szepesi Jakab országbírónak főntebbi ítélete szerint a magvaszakadt Pécsi Miklós fiának Bertalannak felpécsi és kamondi birtokán egyedül András prépost testvére Tamás és ennek unokatestvére Balázs fia István osztoztak, majd e két birtokot, valamint Balázs- és Kispécz nevű birtokokat András prépost testvére Péter idejében háromfelé osztották; míg végre András prépost a Marczaliakat és Berzenzeieket az említett oklevelek szerint a fele-birtokba csupán egyezkedés útján bocsátotta be.

Mind ezek figyelembevételével, midőn a nádor a dolognak véget vetendő ítéletet akart hozni, megjelent előtte az utolsó beavatkozó Ibrányi Gergely (Ibrányi idősb Gergely fiának Miklósnak fia),¹⁾ ki azt adta elő, hogy ő Pécsi Balázs fiának

¹⁾ Az Ibrányi család levéltára jelenleg a N. Muzeumban van letéve, abban két oklevél világosan tanúsítja, hogy az Ibrányiak a Pécz nemzetségből származtak; egyik oklevél 1322-ben kelt, mely szerint a király

Istvánnak és Pál fiának Tamásnak nemzetségbeli vérrokona s ennek bizonyítására fölmutatta Zudar Péter országbírónak Visegrádon 1373 jan. 22-én kelt levelét, mely szerint midőn Péczy Balázs fia István és Pál fia Tamás az országbíró előtt, a néhai Péczy Miklós fiát Bertalant illetett péczy és kamondi birtokoknak Gyuke nevű győri szent Alberti prépost által történt elfoglalása s azoknak visszafoglalhatása iránt az országbíró előtt panaszos előterjesztéssel léptek föl, ugyanazon alkalmal megjelent az országbíró előtt Péczy Gergely fia Miklós, a beavatkozó Ibrányi ifjabb Gergely atyja, s Péczy Istvánt és Tamást az említett birtokok elidegenítésétől, Gyuke prépostot pedig azok elfoglalásától tiltotta, mert ezek a birtokok őt nemzetségi és osztályos jogon épen úgy megilletik, mint Péczy Istvánt és Tamást, kik azután Ibrányi Miklós állításának valóságát az országbíró előtt elismerték.

Az összes oklevelek fölmutatása után a felek előadták, hogy ezúttal nincs több oklevél birtokukban, s minthogy Zudar Péter országbíró fentemlített levelében Ibrányi Miklós, Péczy István és Tamás között a fokozatos családi összeköttetés megjelölve nincsen, de Péczy vagy Ibrányi Gergely oly bizonyítékot sem terjesztett elő, mely a vitás birtokoknak nemzetségről nemzetségre való átszármazását tanúsítaná s részére az örökösödési jogot Péczy András prépost után kitiüntetné, a nádor mind ezeknek bővebb bizonyítására a beavatkozó Ibrányi Gergelyhez fölhívást intézett, ki azonban oda nyilatkozott, hogy Zudar Péter országbíró oklevelén kívül más bizonyítéka nincsen, hanem a többi oklevél a fölperes Jári Baróczok birtokában van, s a midőn ezt a fölperesek tagadták, habár figyelembe vétetett az a körülmény, hogy Ibrányi Gergely maga sem állítja, hogy Zudar Péter levelének kiállítására őta Ibrányi Gergely avagy atyja birtokban voltak, s hogy ennek következtében azóta az elévülési határidőnek beálltával Zudar Péter országbíró levele erejét veszítette, de Péczy Tamás testvéreiről Péterről, Jánosról

Egyházas-Ibrányt a Pécz nemzetségből való Lukácsnak Gergely fiának adományozza. A másik oklevél 1324-ben kelt, hol Péczy Gergely fia Lukács és Gergely szabolcsmegyei Ibrány nevű birtok után bizonyos hitbér és hozomány fejében 35 márkát megfizetnek. Mind a két oklevelet közli Fejér VIII. 2. 324. 1. és VIII. 6. 72. 1.

s különösen András pécsi prépostról nincsen bebizonyítva, hogy ők Ibrányi Gergely fiát Miklóst és ennek fiát Gergelyt nemzetségbeli vérrokonuknak szintén elismerték volna, mindamellet a nádor mégis szükségesnek találta, hogy a Jári Baróczok s a többi fölperesek esküt tegyenek arra, hogy nincsen oly oklevél birtokukban, mely Ibrányi Gergelynek Péczy András préposttal való vérségi összeköttetését és azt, hogy a péczy és kamondi vitás birtokok közösek volnának, tanúsítaná. Az eskü kivételére a nádor a veszprémi káptalant küldötte ki azzal, hogy jelentését az 1433. évi vízkeresztii nyolczadokra terjeszse be.

E nyolczadok bekövetkeztével a nádor a felekkel a végső tárgyalást megtartotta; megjelentek előtte Jári Barócz Miklós fia, István és Mihály személyesen, Zsuzsánna asszony fia Hali Domokos és Salamon Domokos neje Klára, ügyvédjök Csöglei Péter képviseletében mint fölperesek, továbbá Ibrányi Miklós fia Gergely s a másik Ibrányi Gergely fia András képviseletében András deák, a most nevezett Ibrányi Andrást újabb beavatkozónak bejelentvén, úgy nemkülönben Marczali Vajdafi Imre, és Dénes bán fia György, ügyvédjök Miklai István képviseletében, Berzenczei Lóránt fia György ügyvédje Debregi Lukács által, végre Kustáni Dániel személyesen mint alperesek.

Fölperesek mindenekelőtt benyújtották a veszprémi káptalannak bizonyítványát arról, hogy a részökre megítélt tagadó fősököt letették, melyre nézve Ibrányi Gergely és Kustáni Dániel ellenmondással nem élvén, Ibrányi Gergely és András, Zudar Péter országbíró levelére hivatkozva, még más számos oklevelet mutattak föl; midőn azonban az általok vitatott családi összeköttetést ezekkel sem sikerült bizonyítaniok, a családi ágazatra nézve azt adták elő, hogy Ibrányi Gergely fia volt Miklósnak, kinek atyja Gergely volt s ennek atyja idősebb Gergely; a magbanszakadt István pedig, kinek (?) birtoka iránt folyt a per Zudar Péter országbíró előtt, fia volt Balázsnak, kinek atyja Olivér volt s ennek volt atyja Athana, a most említett idősb Gergelynek édes testvére,¹⁾ s hogy ezek a Marczaliakkal,

¹⁾ Ha Zudar Péter országbírónak fentebbi ítéletét figyelembe vesszük, látni fogjuk, hogy itt tévedés forog fönt, mert Zudar Péter előtt M. TUD. AKAD. ÉRTEK. A TÖRT.-TUD. KÖR. XV. K. 10. SZ. 2

Berzenczeikkel és Kustániakkal egy nemzetségből és osztályos ágból vették eredetüket.

Vége a Marczaliak, Berzenczeiek és Kustániak részéről egy utolsó kísérlet történt s általuk még két oklevél mutattott föl; egyiket III. Endre király adta ki Kőszeg vára alatt 1296-ban október 6-án, mely szerint a király, tekintetbe véve László fiainak Istvánnak, Lászlónak és Ugrinnak a király ellenében elkövetett több rendbeli hűtlen cselekedeteit, különösen, hogy ők Márk comes fiainak, Gergely bánnak és Istvánnak birtokait elpusztították, ezért összes birtokaikat s ezek közt a magbanszakadt Peechnek birtokát, melyet hatalmasul elfoglaltak, tőlük elveszi és a nevezett Gergely bánnak és István comesnek adományozza.¹⁾ A másik oklevél szerint pedig, melyet 1341-ben Péter és Pál napján a fehérvári káptalan adott volt ki, Leegh István fiai Márk és János Pécz nemzetségbeli nemesek, Demeter testvérök nevében is egyrészt, másrészt pedig az ugyanazon nemzetségből való Lukács fia Apor, fölvévén Dezső, Miklós, István és Egyed testvéreinek is terhét, a káptalan előtt azt vallották, hogy Drugeth Villermus nádor osztálylevele értelmében összes birtokaikon megosztottak, kivéve Peech és Bode nevű birtokokat, azonban ezeket is, a mint lehetséges lesz, magok közt szintén föl fogják osztani, egyharmad rész Gergely bán fia Ivahon fiának Istvánnak tartatván fenn; addig is azonban, míg megosztozhatnak, a most nevezett két birtok használatát a nevezett Apornak és testvéreinek átengedték.

Vége az utolsó levelet, Garai Miklós nádor ítéletét 1408-ból, Kustáni Dániel mutatta föl, melyből kitünik, hogy

nem Pécz Balázs fia István, hanem Pécz Miklós fia Bertalan magbanszakadtnak birtoka iránt folyt a per s abban Pécz Balázs fia István mint követelő szerepel, ki Ibrányi Miklóssal való rokonságát az országbíró előtt be is ismerte. Ibrányi Gergely előadása szerint a családfa így alakulna:

Athana	idősb Gergely
┌──────────┐	┌──────────┐
Olivér	Gergely
┌──────────┐	┌──────────┐
Balázs	Miklós
┌──────────┐	┌──────────┐
Pécz István	Gergely

¹⁾ Wenzel G. Árpádkori Új Okmánytár V. 150. l. III. Endre király adománylevelét egész terjedelmében közli.

Hedegsyde (Hidegséd) nevű földet Győr vármegyében, Szemere és Bode nevű birtokok szomszédságában, Szerecsen, Pécz és Gyömörő nevű birtokok között, Kustáni Dániel Pécz András prépostnak engedte át.

A fönt elősorolt mindannyi oklevélnek a felek részéről egymás ellenében történt fölmutatása, fölolvása és megmagyarázása után, midőn a nádor Ibrányi Gergelyt és Andrást felszólította, hogy az általok bementett családi leszármazást tudják-e még valamely más okirattal is bizonyítani, s midőn azt nyilvánították, hogy e részben minden további bizonyítékot nélkülöznek, s a többi alperesek is oda nyilatkoztak, hogy a leszármazás igazolására a fölhozottakon kívül egyéb bizonyítékkal nem rendelkeznek, hanem a fölmutatott oklevelekre hivatkozva, magokat a nádor ítéletének alávetették s a fölperesek, valamint az alperesek is, a nádorhoz azt a kérést intézték, hogy az előadottak alapján nekik igazságot szolgáltatson mind ezeket a nádor figyelembe vevén, ítéletileg kijelenti, hogy ámbár András prépost és a Marczaliak között, bizonyos föltételek alatt, egyezkedések történtek s habár András prépost részéről az adatott elő, hogy ő a Marczaliakkal egy nemzetségből származik és a Marczaliakat a felsorolt föltételek alatt a birtokba bebocsátotta s a Marczaliak a vitás birtokokat terhelő hitbér- és leányegyedi járandóságokat megfizették s a leszármazás bizonyítására az említett osztályleveleket és más bizonyítékokat, különösen pedig Endre király oklevelét, András prépost birtokaiban valódi és gyökeres tulajdon- és birtokjoguk bizonyítására a nádor előtt fölmutatták s habár Ibrányi Gergely is leszármazásának tanúsítására Zudar Péter országbíró levelére hivatkozott, s mind a négy rendbeli alperes fél, ú. m. az Ibrányi, Marczali, Berzenczei és Kustáni nemesek, az ő családi leszármazásukat András prépost leszármazásával összekapcsolván, András prépost — mint nemzetségbeli és osztályos vérokonuk és jogelődjök — birtokainak átadását követelték.

Minthogy azonban III. Endre királynak 1296-ban kelt levele semmi tekintetben sem bír bizonyító erővel, mert ennek a királynak hasonló összes levelei »ex causis rationabilibus« megsemmisítettek és érvényen kívül helyeztetek, e szerint azzal a Marczaliak nem csak hogy jogot nem szerezhettek,

hanem e részben inkább család látszik fenforogni, mert Endre király fentírt oklevelének az a része, hol az mondatik »signanter possessiones Pech sine herede decedentis« mintha eredetileg úgy lett volna írva »signanter possessiones Petri sine herede decedentis« s mert itt a Pech szóban csak az első sillaba *P* és *e* valódi, a többi betű pedig bárki előtt is utóbbi vakarás és edzés által bepiszkoltnak tűnik föl, ez okból az oklevél, utóbbi vakarás és edzés miatt, gyanút ébresztett.

Ezen kívül III. Endre király oklevelének kelte után 1341. évig, a mikor a Marczaliak és társaik Druget Villermus nádor levele szerint magokat a Pécz nemzetségből származotaknak jelentvén ki, birtokaikon megosztottak, nem csak 32 év — mely idő alatt a nemesek jogai elévülnek — hanem 45 év is eltelt a nélkül, hogy a Marczaliak az említett adomány alapján a birtokbalépést megkísérlették volna.

De mind ettől eltekintve — mondja a nádor — az ítélet több más körülményre is kiterjeszteni és figyelembe volt veendő, hogy a midőn a Marczaliak és társaik elei Villermus nádor előtt 1341-ben összes birtokaikon megosztottak, a fent nevezett Pech és Bode nevű birtokokat többé osztály tárgyává nem tették és magok között intézkedéseikben András prépost elődeinek származására nem hivatkoztak, másrésről a győri káptalannak 1329-ik évi okleveléből kitűnik, hogy a nevezett Pécz András vérrokonai és jogelődei, mint másik nemzetség emberei (veluti homines alterius generationis), magok között szintén külön intézkedtek, — a Marczaliak és társaik nemzetiségével osztályaik alkalmával mint testvératyafiak magokat soha össze nem kötötték, hanem mint a nemzetség más vonalához tartozók, több ízben osztozkodtak és testvérileg intézkedtek s ezek kapcsán leszármazásukat is ízről ízre oklevelek segítségével kellőleg tanúsították s ezek erejével a Marczaliak és társaik által előadott nemzedékrendet világosan megczáfolták és semmivé tették.

Mind ezen okokból a nádor a Marczaliak által fölhozott családi ágazat rendjét és egyéb követeléseket mellőzve, s azokat semmiseknek nyilvánítva, Pécz András pécsi prépost rendelkezését, melyhez a király beleegyezése is hozzájárult, főtartotta, a vitás birtokokat fölpereseknek megítélte és e részben alpe-

resekre örökhangatást szabott, a mint ezt a nádor, (Pálóczi) György esztergomi érsek, (Molnári) Kelemen győri püspök, Csetneki László a budafelhézi keresztesek kormányzója és a nagyobb kir. kancellária alkancellárja, Maróthi János néhai macsói bán, (Berzeviczi) Henrik fia Péter kir. tárnokmester, Pálóczi Mátyus országbíró, Rozgonyi János királyi kincstartó, Losonczi Zsigmond, továbbá Zelewi János országbírói, Bokodi György nádori, Raweni Mihály körösszéki¹⁾ és Fábian a mondott kir. kancellária ítélőmestereivel, más több főrendekkel s törvény- és jogtudósokkal együtt az egész eljárás alatt bírószéket ülven, ítéletileg kimondotta és a beiktatásra a fehérvári káptalant kiküldötte azzal az utasítással, hogy a Marczaliak és társaik ellenmondását figyelmen kívül hagyva, a megítélt birtokokba Jaári Baróc Miklós fiait: Balázst, Istvánt és Mihályt Zsuzsánna asszony fiát Domokost és Salamoni Domokos nejét Klára asszonyt s ezek örököszeit iktassa be. A nádor ítélete kelt 1433-ban, a vízkereszt nyolczadok 60-ik napján vagyis martius hónap 13-án.

Hogy a per kiválóbb mozzanatait kellő világlatba helyezzük s egyszerűsrimd megérthessük azt, hogy a peres felek egymás ellenében követeléseik jogalapját mire fektették, az ítéletet lehetőleg híven igyekeztem ismertetni.

Fölperesek e részben főképp arra helyeznek súlyt, hogy Pécz András prépost javaival szabadon rendelkezhetett s hogy habár 1415 előtt, midőn a birtok tulajdonáról fölperesek javára lemondott, 1402. majd 1411. években a Marczaliakkal és Berzenceiekkel egyezsöget kötött, ezek csak az egyezség alapján léphettek volna a birtokba, mert ők előbb a kamondi és pécsi javakból soha sem bírtak valamely részt s minthogy fölperesek részére az említett birtokok átruházásához Zsigmond király consensusa is hozzájárult s az egyezségeken kikötött föltételeket a Marczaliak és társaik nem tartották meg, ők többé a vitás birtokokat magoknak nem követelhetik.

¹⁾ Azaz horvátországi ítélőmester; föltűnő, hogy ez utóbbi jelző elmaradt.

Viszont a Marczaliak és társaik védelmüket nem is az egyezsége helyezették, hanem arra, hogy Péczy Andrással egy nemzetségből származtak, hogy a nemzetségnek bármelyik tagja birtokait, a nemzetségbeli rokonok mellőzésével, idegenekre át nem ruházhatja s ehhez fölperesek sikerrrel a király beleegyezését sem kérhették ki s így arra sem volt joguk, hogy magokat a birtokba beiktattassák.

A zalavári convent 1402. évi bizonyságleveléből kitént ugyan, hogy mind Péczy András prépost, mind a Marczaliak és Berzenczeiek a convent előtt oda nyilatkoztak, hogy ők, mint egy nemzetségbeli osztályos rokonok, bizonyos hatalmaskodási ügy miatt s különösen a prépost kezén levő birtokok iránt állottak perben, s hogy az 1402. évi egyezés ezen előbbi per folyamán jött létre.

Azonban az egy nemzetségből való származásnak ily általánosságban történt elismerése nem volt elegendő arra, hogy a Marczaliak és társaik kifogásának hely adassék, mert nekik ezen kívül nem csak azt kellett volna tanúsítani, hogy valamikor birtokban voltak, illetve hogy birtoklásuk megszűnte óta az elévülési idő be nem állott, hanem főképp az állított családi összeköttetést oklevelekkel vagy egyéb adatokkal részletesen is bizonyítani tartoztak volna, mind ez azonban alpereseknek nem sikerült.

Alperesek pervesztésének megokolására a nádor ítéletében mind ezeket helyes érveléssel fejti meg, III. Endre király adománylevelét nem veszi figyelembe, mert e király adománya erővel nem bír, s az sem bizonyít, hogy az adománylevelben a Pecz név előfordul, mert e szóban vakarás látszik, ott előbb Péter volt írva, s különben is — mondja a nádor — 1341-ik évig, mikor a Marczaliak megosztottak, az adományt nem érvényesítették s így az arra alapított joguk 1296-tól számítva el is évült, hozzájárult mind ehhez, hogy az 1341. évi osztálylevelben, midőn összesbirtokaikat fölosztották, Pech és Bode nevű birtokokra az osztályt ki sem terjesztették, s hogy a fölperesek által fölmutatott XIV. századi oklevelekben a Péczyekkel a Marczaliak mint osztályos rokonok sehol elő nem fordulnak s így a családi kapcsolatot sem bizonyították.

Érdekes az ítéletben az a kijelentés, hogy habár András prépost testvére Tamás és Péczy Balázs fia István Zudar Péter országbíró előtt elismerték, hogy Ibrányi Miklós osztályos rokonuk s hogy őt a mag nélkül elhalt Péczy Miklós fia: Bertalan birtokából osztályrész illeti, ez a beismerés sem Péczy András prépost, sem többi testvérei és így fölperesek terhére nem szolgálhat és ellenökben bizonyítékot nem képezhet, mert a rokonok egy részének beismerésén kívül, Ibrányiéknek a családi összeköttetést még külön is bizonyítani kellett volna.

Főtebb már említettük, hogy a Pécz nemzetség egyik letelepedési helyéül Győr vármegyében az úgynevezett Sokoró-alja nevű vidéket választotta s a letelepedés helye, a nemzetség neve után, Pécznek neveztetett, egy része a nemzetségnek itt folytatta a birtoklást, a többiek pedig, a későbbi Marczaliak, Berzenczeiek és Kustániak ősei, Zala, Veszprém és Somogy vármegyékben telepedtek meg.

A péczy birtokban ülő Péczyek a XIV. század végén mag nélkül elhaltak, csupán Péczy András élt még a XV-ik század elején.

A zalavári convent 1402-ben kelt s Garai Miklós nádor főtebbi ítéletében kivonatban közölt bizonyságlevelének tartalmából következtethetjük, hogy a Marczaliak és Berzenczeiek az 1402. évi egyezkedés előtt, vélt jogaikat megóvandók, a papi pályára lépett Péczy András prépostot birtokában folyton háborgatták s vele perben álltak; e per megszüntetése végett kötöttek azután a felek egyezséget a zalai convent előtt 1402-ben, s majd utóbb, midőn a Marczaliak az egyezés feltételeit meg nem tartották, a felek 1411-ben a pécsi káptalan előtt újabb egyezésre léptek, és minthogy a Marczaliak és társaik ezt sem állták meg, Péczy András prépost fölmentettnek tartotta magát az egyezségtől s a péczy és kamondi birtokokat idegenekre ruházta át.

Mind ezekből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy habár az kétségtelen, hogy mind a Marczaliak és társaik, mind pedig Péczy András prépost — saját beismerésük szerint — a Pécz nemzetségből származtak, s jöllehet az is kétségtelen, hogy a péczy birtok a nemzetség egyik ősi letelepedési helye volt, mind ez még nem volt elégséges arra, hogy a Péczyek

kihalása után a nemzetség többi tagjai — a Marczaliak és társaik — a pécsi birtokokra jogot tarthassanak, s Pécz András prépost birtokában gyökeres jogon — oldalági örökösödés útján — azokat az idegeneket, kikre Pécz András birtokait átruházta, megelőzhessék, mert a családi kapocs részletes kimutatását és a birtoklás bizonyítását is szükségesnek találta a bíróság, mit azonban alpereseknek bizonyítani nem sikerült. Különösen alperesek terhére az a körülmény is kedvezőtlenül hathatott, hogy utóljára a Marczaliak III. Endre királytól oly oklevelet mutattak föl, mely az ezen látható igazítás miatt a bíráknál gyanút ébresztett.

Érdekes a nádor ítéletében az a kifejezés, hogy Endre király adománylevele azért sem szolgálhat bizonyítékul, mert a király ily tartalmú levelei »ex causis rationabilibus« már régebben semmieseknek nyilvánítottak. Ily kifejezést a régi ítéletekben nem igen fogunk találni. Utóbb Verbőczy III-as törvénykönyvében azonban III. Endre király adományleveleinek érvénytelensége törvényerőre emelkedett.

* * *

A főuraink közt jelenleg is virágzó és szintén a Pécz nemzetségből származó gróf Apponyi családnak a Pécziekkel, Marczaliakkal és társaikkal való családi összeköttetéséről eddigelé alig tudunk valamit. Nagy Iván ismeretes genealogiai munkájában I. 57. l. és XIII. 32. l. olvashatjuk, hogy a Pécz nemzetségből az Apponyiak első ismeretes őse Ivánka 1250. körül élt. Hormayer és Mednyánszky Taschenbuchjában az 1827. évi folyam 35. lapján pedig az áll, hogy a nevezett Ivánka Leek vagy Leg fia volt, s hogy Ivánkának Aladár volt a fia, az Apponyiak őse. A győri káptalannak Garai Miklós nádor főntebbi ítéletében kivonatban közölt 1341. évi oklevelében előfordul »Demetrius et Johannes filii Stephani filii (így) Legh« s ugyanott Drugeth Villermus nádor 1341. évi oklevelének kivonatában ez áll »Mark et Johannes filii Stephani dicti (így) Legh«. Ha e János nevét Ivánkának is vehetjük, megtalálhatnók a családi összeköttetést, csakhogy az idézett helyen, Hormayer és Mednyánszky szerint, Ivánka comes Leeg

fia már 1250. év körül életben volt, s így ő a győri káptalan és Drugeth Villermus nádor főntemlitett okleveleiben megnevezett és még 1341-ben is élt Legh István fiával Jánossal alig lehet ugyanazonos. Minderről azonban csak akkor nyerhetünk bővebb fölvilágosítást, ha majd a gr. Apponyi család oklevéltára, melynek kiadásán tudtomra gr. Apponyi Sándor úr buzgólkodik, meg fog jelenni.

Vége nem hagyhatom említetlenül, hogy Gyurikovics Györgynek »A Pécz nemzetség ágazatja« című értekezése a Tudományos Gyűjteményben még 1836-ban a XI-ik füzetben megjelent. Gyurikovics György — mint munkájából kitűnik — Zsigmond királytól egy későbbi, 1435-ben kelt, oklevelet fődözött fel, melynek rövid ismertetéséből azt lehet következtetni, hogy a Marczaliak és társaik a Baróczok és társaik ellen Pécz András birtokai iránt pert újítottak.

Gyurikovics György Zsigmond királynak ezen 1435-ki ítélete nyomán írta meg a fentidézett helyen közölt, a Pécz nemzetség ágazatjáról írt értekezését, munkáját azonban nem fejezte be, annak folytatását ígérte ugyan, de az elmaradt.

Zsigmond király 1435. évi ítélete ismeretlen előttünk s Gyurikovits sem szól annak hollétéről, és így értekezéséről rövidebben kell megemlékeznünk; ő egy családfát is közöl, mely több helyt egyez az általunk alább közölttel, azonban az a lényeges eltérés is van a két családfa között, hogy Pécz András atyja a főntebbi adatok nyomán Pál volt és nem Miklós, mint ezt Gyurikovits állítja, Zsuzsánna — előbb Haliné utóbb Békássiné — pedig nem volt Pécz leány, mert ő Garai Miklós nádor főntebbi ítéletében kivonatban közölt egyik 1405-ik évi oklevél szerint Zalouki Imre leánya volt; Pécz Andrásnak volt ugyan egy Zsuzsánna nevű nővére, de ez nem volt ugyanazonos amazzal.

A Gyurikovits által közzétett családfa annyiban is érdekes, hogy a szerint Pécz András prépost ősenek idősb Istvánnak és testvéreinek Athanának és Tristánnak (Gyurkovitsnál Christián) atyja csakugyan Apor volt, a Márk comes fia, a mint ezt a Marczaliak a Garai Miklós nádor előtt folyt perben állították. A Marczaliak a Zsigmond király előtt 1435-ben folyt újított perükben erre nézve bizonyítékaikat hihetőleg

megszerezték s már e miatt is sajnálhatjuk, hogy Zsigmond királynak ez ítéletét 1435-ből nem ismerjük.

Még azt is meg kell jegyeznünk, hogy Móriczhidai Móricz, ki a Poki nemzetségből származott, nem keverhető a Pécz nemzetségbeliek közé, mint ezt Gyurikovitsnál az idézett helyen és a Tudományos Gyűjtemény 1829. évi folyamában olvassuk. Arra sem találunk adatot, hogy mi alapon nevezi Gyurikovits utána Nagy Iyán is a Kustániakat Gusztányiaknak; Kustán Zala vármegyei falu, a Kustániak lakóhelye; több adatom van arra, hogy e falu a XV-ik század első felében Kustáni Dániel birtoka volt.

És ezzel befejeztem Garai Miklós nádor ítéletéről már hosszúra is nyúlt ismertetésemet. A nádor ítéletét a családtan szempontjából nem csak a történetíró teheti tanulmánya tárgyává, hanem a jogtudós is érdeklődhet, nem csak a felek bizonyítékait vették tüzetes vizsgálat alá, hanem az előfordult egyes jogi kérdésekre is kiterjeszkedtek s azokat behatólag oldották meg és ítéleteiket alaposan megokolták.

Végre az ítélet összes adataiból a Pécz nemzetségnek az időben élt tagjairól a következő családfát állítottam össze:

Márk comes (de genere Pecz).

Gergely bér 1289.	István 1289.	Dezső Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Apor László, 1341.	Apor László, 1341.	Apor 1289.
Ivafalon (de Hosszúfalu)	(dictus Iagh)	Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Athana, Tristian, István.
János István 1341., György 1353. 1402.	Márk Demeter, 1341., Lukács István, 1353.	Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Gergely, Lukács, Gergely, 1322, 1324.
Mar- czani)	György (de Berzencze)	Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Olivér, Jakab, Márton, Péter.
Péter Miklós 1403. vajda	Dénes bér István 1425-1419.	Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Balázs, István, Péter.
1402- 1425.	György István 1425-1433.	Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Miklós, Miklós, Pál Mik- (de Ibrány) 1374., Bortia, Pécz) 1329.
László István 1418- 1425.	Imre János 1418- (Jankó)	Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Gergely 1373., Gergely 1433.
1419. püspök	1419.	Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Tamás Péter János 1373., 1375., 1376., 1376., 1381., 1381., 1381.
		Devesz Miklós István, (de Egyed)	Lukács István, (de Egyed)	Lukács István, 1341.	Lukács István, 1341.	Miklós 1395., 1403.

Melléklet.

Amicis suis reverendis capitulo ecclesie Albensis Nicolaus de Gara regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, amiciciam paratam cum honore. Noveritis, quod cum Stephanus, Blasius et Michael filii Nicolai dicti Baroch de Jaar, nobilisque domina Susanna relicta Gregorii de Bekas ac Clara consors Dominici de Salamon, Dionisium filium Stephani, Ladislaum episcopum filium Nicolai vaivode et Nicolaum filium Stephani de Marchaly ac Georgium filium Lorandi de Berzenche, ob contradictoriam inhibitionem statucionis possessionum Kyspech, Felpech, Balaspech et Kamand vocatarum, Vesprimiensis et Jauriensis comitatum, contra se traxissent in causam, Stephanusque literatus de Mykla procurator eorumdem in causam attractorum coram nobis adherens, et ipsas possessiones eis instrumentali vigore pertinere debere recitando, huiusmodi instrumenta exhibere assumsisset; quorum quidem instrumentorum exhibitio, interim ipso Dionisio decedente, et ipsa causa in Georgium filium suum condescendente, partes inter predictas ad octavas festi beati Georgii martyris anno domini millesimo quadringentesimo vigesimo quinto preteritas prorogative fuisset devota. Ipsi itaque octavis advenientibus, Petrus de Chygle pro ipsis Blasio, Stephano et Michael dominabusque Susanna et Clara vocatis cum procuratoriis literis capitulo ecclesie Jauriensis ab una, parte vero ab alia iandictus Georgius filius Lorandi personaliter, pro ipsis autem Georgio et Ladislao episcopo et Nicolao prefatus Stephanus literatus cum procuratoriis literis conventus Simigiensis, in figura nostri iudicii comparando, licet eadem partes pro tunc universa et quolibet literalia eorum instrumenta in premissis emanata contra se se exhibuerunt nullaque plura preter quam proexhibita tunc vel in futurum se exhibere posse allegarant, tamen propter cause arduitatem finem facere non valentes et cuilibet parti sua instrumenta sub impressione capitis sigilli nostri reclusa reddendo, ad octavas festi beati Michaelis archangeli tunc venturas duxeramus prorogandam committendo eisdem partibus, ut prefata instrumenta eorum eis restituta, octavis in eisdem sub eadem impressione sigillari coram nobis tenerentur exhibere. A quibus quidem octavis interim prescriptis Nicolao filio Stephani et domina Susanna decedentibus, per obitumque ipsius

domine Susanne dicta causa in Dominicum filium suum condescendente, dum prescripte cause determinacioque (igy) predictorum instrumentorum exhibitio, quibusdam licium processibus pertransitis ventillando, ad octavas festi Epiphaniarum domini tunc proxime preteritas fuisset deducta, eisdem denique octavis advenientibus prescripti Stephanus et Blasius personaliter, pro prefato vero Michaelē Michael de Izkaz cum procuratoriis literis comitis Mathius de Paloch iudicis curie regie, Anthonius quoque filius ipsius domine Clare pro eadem et pro antedicto Dominico cum procuratoriis literis nostris et capitulo ecclesie Jauriensis ab una, parte vero ex alia prefatus Georgius filius Lorandi personaliter pro prelibatis vero Georgio filio Dyonisii et Ladislao episcopo filio Nicolai vaivode, prescriptus Stephanus literatus de Mykla cum procuratoriis literis annotati conventus Symigyensis coram nobis comparentes, eadem partes dicta eorum instrumenta sub prescripta impressione sigillari nostri deposuerant in presencia. Cum itaque eadem instrumenta revideri et examinare in premissisque iudicium et finem facere voluissemus, ibidem prescriptus Stephanus literatus allegarat in hunc modum, quomodo demtis prescriptis in causam attractis, prescripte possessiones litigiose aliis fratribus eorumdem in causam attractorum in presenti lite non existentibus, eodem modo sicuti et ipsis in causam attractis pertineret, qui plura instrumenta non exhibita factum premissum concernencia reperissent, quare unus vel duo ex eis, sicut ordo iuris dictaret, in instanti se presenti liti intromittere et dicta inventa instrumenta producere prompti essent. In quarum contrarium prefatus Stephanus et Blasius ac Anthonius nec non Michael de Izkaz responderant sub hac forma, quod ubi unus vel duo seu plures in causa non existentes presenti liti se intromitterent et plura instrumenta producerent, tunc et ipsi contra tales, similiter plura instrumenta nondum producta producere vellent et exhibere. His itaque auditis et suo modo perceptis, nos, comesque Mathius de Paloch iudex curie regie cum aliis nobilibus regni huiusmodi allegaciones in alterutrum factas, iuri consonas et admittendas fore decernentes, discussionem premissorum ex spontanea voluntate proprioque assumpto earumdem partium subnotandis ad octavas festi beati Georgii martyris tunc venturas duxeramus deferendam, forma et pacto sub talibus, ut tam ille vel illiqui ex fratribus dictorum in causam attractorum in presentem litem se intromitterent, quam etiam dicti actores omnia et quolibet literalia eorum instrumenta factum premissum concernencia nondum producta penes prescripta alia instrumenta reclusa ibidem et in instanti sine amplioris et ulterioris litis protraccione contra se se producere deberent et tenerentur. Que quidem partes in tercia distributione literarum iudicialium, pro adiudicatione prefate cause nostro conspectui se deberent presentare, nullaque partium ab eisdem octavis in terminum ulteriorem determinationem eiusdem cause et exhibitionem dictorum instrumentorum per modum iuridicum qualicumque modo e colore exquirendis, imo etiam per viam prorogatoriam ratione scilicet exercitas, item literis regalibus aut reginalibus aliorumque quorumcumque

generaliter vel specialiter fiendam et generaliter per nullum modum vel eventum differre et prorogari facere posset et valerit modo qualicumque; ubi autem aliqua parvum se absentaret venire vel mittere recusando, tunc nos ibidem dictas possessiones contenciosas ex integro, parti comparenti adjudicare et ei contradicione quorumlibet non obstante statuere faceremus et essemus obligati. Quia autem prefatus Georgius filius Lorandi per se iudicia duodecim marcarum, prefati autem alter Georgius filius Dionisii bani et Ladislaus filius Nicolai vaivode similiter iudicia quinquaginta quatuor marcarum, item insuper iidem Georgius filius bani et Ladislaus filius vaivode similiter iudicia sexaginta quinque marcarum, in quibus prefatus condam Nicolaus filius Stephani convictus extitisset, per obitum ipsius Nicolai in eos redacta, tunc nobis et parti adverse persolvere debentes non persolverant, ideo octavis in eisdem cum duplo persolvere tenerentur. Ipsis itaque octavis sancti Georgii martyris advenientibus prefatis Stephano et Blasio personaliter pro se, pro antefatis autem domina Clara et Dominico filio domine Susanne Michaelique Baroch prefatus Michael de Izkaz, cum procuratoriis literis capituli ecclesie Jauriensis ab una, parte siquidem ab alia antedictus Georgius filius Lorandi personaliter, pro prescriptis autem Georgio filio Dionisii bani et Ladislao episcopo prescriptus Stephanus literatus de Mykla cum procuratoriis literis annotati conventus Symigyensis et capituli ecclesie Chanadiensis in figura nostri iudicii comparentes et prefata eorum instrumenta sub impressione sigillari habita, pro habendo in premissis iudicio, coram nobis producentes, licet alii se in causam presentem intromittere et eorum instrumenta producere voluerint, tamen quia causa in eadem propter eius arduitatem finis fieri non poterat, ideo partibus prefata eorum instrumenta sub impressione sigillari per nos facta reddendo, deliberacionem premissorum ad octavas festi beati Jacobi apostoli tunc venturas statu, condicione, vinculis et pactis sub prescriptis, nil exinde diminuendo duxeramus prorogandam. Quia autem Georgius filius Lorandi, alter Georgius et Ladislaus episcopus prescripta iudicia tunc nobis et parti adverse non persolverant, ideo octavis in eisdem cum duplo persolvere tenerentur. Ipsis itaque octavis beati Jacobi apostoli advenientibus, prenominati Blasius et Stephanus Baroch pro se ipsos personaliter, pro ipsis vero Michaeli Baroch, domina Clara et Dominico filio domine Susanne Petrus de Chygle, cum procuratoriis literis capituli ecclesie Jauriensis ab una, parte vero ex altera annotatus Georgius filius Lorandi personaliter, Stephanus vero literatus de Mykla pro Georgio filio annotati Dionisii bani necnon Emerico filio prefati Nicolai vaivode eundem Emericum presenti cause intromittendo, annotatumque Ladislaum episcopum fratrem ipsius Emerici de presenti lite emittendo, ibidem eodem Daniel de Kwstan personaliter adherendo et se similiter dicte liti intromittendo, in figura nostri iudicii adherentes, iidem actores pro verificacione dicte accionis eorum duas literas unam Johannis prepositi et capituli ecclesie Quinque-ecclesiensis privilegialem, quartodecimo Kalendas mensis Septembris, anno

ab incarnatione domini millesimo quadringentesimo quarto decimo, et secundam domini nostri regis Sigismundi patentem sub eius sigillo secreto ad suam propriam commissionem Constancie, in festo beate Margarethe virginis et martyris anno domini millesimo quadringentesimo quintodecimo emanatas demonstrarant continentes, quod venerabilis vir dominus Andreas filius Pauli de Pech prepositus ecclesie sancti Johannis Baptiste de castro ecclesie Quinqueecclesiensis personaliter coram ipso capitulo constitutus, fuisset confessus, quod licet ipse primo iuxta continencias literarum conventus ecclesie Zaladiensis et tandem eiusdem capituli per modum compositionis et concordie in possessionibus suis Kyspech, Felpech, Balaspech et Kamand vocatis sub condicionibus et obligaminibus literis in eisdem expressatis vocatum magnificis viris Nicolao vaivoda, Dionisio comite Siculorum, Petro filio Stephani et Georgio filio Johannis de Marchaly, ac Andrea filio Stephani, Georgio filio Lorandi et Michaeli filio Petri de Berzenche divisionem fecisset et medietates earundem possessionum videlicet porciones possessionarias condam Nicolai de Pech eisdem perpetuo resignasset, tamen quia iidem domini de Marchaly et nobiles de Berzenche ipsum scilicet prepositum in dominium predictarum totalium possessionum suam usque vitam pacifice, prout se obligassent, non conservassent, pro eo ipsa primaria compositio annihilata fuisset; secunda vero compositio ex eo, quia prenomminatus Dionisius filius Stephani de Marchaly et Egidius de Marchaltw officialis eiusdem post ipsam secundam compositionem huiusmodi iniurias et damna eidem preposito et domine Susanne sorori sue fecisset, quod non plures, nisi in possessione Kyspech sex et in Felpech quatuor iobagiones reliquisset, reliquos vero universos iobagiones nominatim in eisdem literis conscriptos in porcionibus ipsorum possessionariis suis, quos condam Stephanus filius Blasii possedisset, residentes potencialiter pro se occupative conservasset et universos proventus eorumdem iobagionum pro ipsis percipissent, pro quorum iobagionum prosecutione et restitutione, ipse puta prepositus, versus curiam regie maiestatis et in capitulo ecclesie Jauriensis procedendo centum florenos per facta et impedimenta ipsorum prenotata exposuisset, ac alia quamplura nocuementa eisdem intulisset; cum tamen iidem de universis iniuriis et damnis eidem et ad ipsum pertinentibus illatis, iuxta predictarum literarum compositionalium continenciam, semper absque lite iusticiam et satisfacionem fuissent obligati impendere, de quibus nullam satisfacionem impendere curavissent, prout in literis capituli Jauriensis rescripcionalibus ac aliis certis literis superinde emanatis continerentur, viribus destituta et annullata predictaque medietates possessionum videlicet porciones possessionarie condam Nicolai de Pech per ipsum eis perpetuo resignate, prorsus et iterum manibus suis, iuxta vim et formam eiusdem litere compositionalis devolute extitissent pleno iure, ideo ipse scilicet prepositus nobiles viros Blasium Stephanum et Michaeli filios Nicolai dicti Baroch de Jaar et dominas Susannam relictam Gregorii de Bekas et Claram consortem Dominici de Salamon in fratres adoptivos

recepisset, predictas possessiones suas totales Kyspech, Felpech, Balaspech et Kamand vocatas, tam videlicet medietates porciones possessionarias (igy) annotati Nicolai de Pech iterum in ipsum devolutas ac etiam alias medietates earundem videlicet porciones suas erga manus predictorum Blasii, Stephani et Michaelis ac nobilium dominarum titulo pignoris habitas, simul cum cunctis ipsarum utilitatibus, tum propter antedictae fraternae dilectionis consideracionem, tum pro eo, quia iidem Blasius, Stephanus et Michael ac nobiles dominae predictas possessiones pluries a manibus iudicialibus, ipsorum sumptibus et expensis redemissent ac solutione rerum parafernaliarum Jacobo filio Pethew de Hozzyothoth similiter per ipsos facta necnon pro certa summa pecuniae, pro quibus eadem possessiones dudum eis per ipsum titulo pignoris fuissent obligatae, eisdem Blasio, Stephano et Michaeli ac nobilibus dominabus ipsorumque heredibus ac posteritatibus universis vendidisset, dedisset et donasset perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas et habendas nullum in eis et dominium sibi ipsi reservando, sed integraliter in eosdem transferendo; praefatus itaque dominus noster Sigismundus rex consideratis fidelitatibus et fideliam obsequiorum gratuitis meritis, praefati Blasii filii Nicolai de Baroch applicacionibusque per ipsum Blasium in sua dictorumque Stephani et Michaelis ac dominarum praescriptarum suae maiestati porrectarum inclinatas, premissis fassioni resignacioni et iurium possessionariorum appropriacioni, per praefatum Andream prepositum modo quo supra factas (igy) literasque dicti capituli ecclesiae Quinqueecclesiensis superinde emanatas quoad omnes earum clausulas et articulos ratificans, eisdem resignacioni possessionum predictorum Kyspech, Felpech, Balaspech in Jauriensi ac Kamand in Vespriensi comitatibus existenciam ac iuris proprietatis translacioni per supra dictum dominum Andream prepositum in prelibatos Blasium, Stephanum et Michaellem ac nobiles dominas Susannam relictam eandem Gregorii filii Pauli de Bekas ac Claram consortem Domini de Salamon ipsorum et earundem heredes factis regium consensum prebuisset et assensum, et ex certa sua sciencia prelatorumque et baronum suorum consilio ius suum regium, quod in eisdem possessionibus ex quibuscunque rationibus suam configisset maiestatem, in dictos Blasium, Stephanum et Michaellem, Susannam et Claram eorundemque et ipsorum successores universos, salvo iuribus alienis transtulisset. Deinde iidem actores pro verificacione huius, quod praefati nobiles de Marchaly et Berzenche in dominio dictarum possessionum litigiosarum non aliter nisi per admissionem ipsius prepositi in forma compositionis factam positi extitissent, eademque compositio rupta fuisset, quatuor literas exhibuerant, quarum prima conventus Zaladiensis privilegialis sabbato videlicet in festo nativitatis Johannis Baptiste, anno domini millesimo quadringentesimo secundo edita declarabat, quod Nicolaus vaivoda Transsilvanensis et magister Petrus filii Stephani de Marchaly pro se personaliter ac Dionisio comite Siculorum carnali et Georgio filio Johannis patruelis fratris eorum quorum onera super se assumissent necnon Andreas filius Stephani, Georgius filius Lorandi ac Michael filius

Petri de Berzenche ab una, parte vero ex altera Andreas filius Pauli de Pech prepositus ecclesiae beati Johannis Baptiste de Quinqueecclesiis, similiter personaliter coram ipso conventu constituti fuissent confessi, quod licet inter ipsos tanquam fratres generacionales et dividionales super quibusdam factis potenciaribus et signanter super facto divisionis possessionum et porcionum possessionariorum erga manus dicti prepositi habitarum litis materia fuisset ventilata, tamen ipsi per compositiones nonnullorum proborum nobilium virorum super omnibus factis potenciaribus ac super quadam summa pecuniae in redemcionem possessionariorum porcionum eandem Nicolai fratris dicti prepositi, per ipsos dominos de Marchaly exposite, ac iudiciorum gravaminibus se se mutuo expedito comittentes, universasque lites inter se motas condescendi faciendo, in facto divisionis possessionum et porcionum possessionariorum erga manus dicti domini prepositi habitatarum Kyspech, Felpech, Balaspech et Kamand vocatarum et ad easdem pertinencium taliter concordassent, ut ipse partes vel procuratores earum in octavis, ad quas ipsa causa inter easdem in facto ipsius divisionis prorogata foret, coram iudice ordinario comparere, hominem eiusdem presentibus testimoniis capituli ecclesiae Jauriensis ad unum certum terminum ad facies dictarum possessionum et porcionum possessionariorum adducere et easdem cum omnibus utilitatibus in duas partes rectas et condecentes dividere, quarum unam rectam medietatem cum suis utilitatibus dictis dominis de Marchaly ac nobilibus de Berzenche, residuum vero medietatem earundem similiter cum suis utilitatibus dicto domino preposito divisionaliter relinquere et statuere deberent; voluissent etiam iidem domini de Marchaly et nobiles de Berzenche, ut habita ipsa divisione homo ipsius iudicis presentibus testimoniis dicti capituli universas possessiones et porciones possessionarias in ipsa divisione in porcionem eorum possessionibus in eisdem et pertinenciis earum cedentes, cum suis utilitatibus annotato domino preposito tandem donec ipse in humanis ageret utendas et possidendas relinquere deberent et tenerentur; assumptantes nihilominus, tam ex parte ipsorum, quam aliorum fratrum eorum modo quo supra eundem dominum prepositum in totali dominio dictarum possessionum et porcionum possessionariorum ac pertinenciarum earundem usque ad vitam suam pacifice conservare et ab omnibus, ipsum in eisdem impedire volentibus protegere et defensare; in super iidem domini de Marchaly et nobiles de Berzenche et successores eorundem de universis dote et rebus parafernalibus et iuribus quartaliciis iudiciorumque gravaminibus et factorum potenciariorum per quoslibet fratres dicti domini prepositi perpetratorum, iuxta regni consuetudinem ratione dictarum possessionum et porcionum possessionariorum quibuspiam persolvere debendorum satisfaccionem impenderent et quaslibet porciones possessionarias titulo pignoris erga manus alienas iuridice per ipsum dominum prepositum approbandas, propriis eorum denariis rectificare ac redimere eidem domino preposito dare et assignare, hoc non preter-

misso, ut si aliqui dicto preposito aliqua facta potenciaria et damna in tenentis dictarum possessionum faceret, tunc tales idem dominus prepositus in presenciam domini palatini vel iudicis curie regie in causam attrahere et in presenciam iudicis ipsius cause procuratores ipsorum nobilium ipsam causam propriis eorum expensis exequi deberent tali vinculo mediante, ut si prenominati domini et nobiles omnia premissa vel aliqua ex ipsis facere nollent, ex tunc premissa concordia et possessionaria divisio pro nihilo haberetur, et eadem possessiones ac porciones possessionarie totales pacifice erga manus dicti domini prepositi remanerent, ipsique domini de Marchaly et nobiles de Berzenche adversus ipsum dominum prepositum in trecentis marcis denariorum gravis ponderis salva porcione iudicis convincerentur. Secunda vero earum patens prefati capituli Quinqueecclesiensis, sabbato proximo autem festum beatorum Cosme et Damiani martyrum, anno domini millesimo quadringentesimo undecimo emanata declarabat, quod prefatus Andreas prepositus ab una, item antedictus Dionisius de Marchaly onus Nicolai fratris sui in se assumendo, coram ipso capitulo constituti, fuissent confessi, quod licet iidem domini de Marchaly porciones eorum possessionarias, videlicet rectas medietates possessionum Kyspech, Felpech, Balaspech et Kamand vocatarum divisionaliter devotas eidem Andree preposito usque vitam suam utendas relinquissent et tandem ipsum prepositum de eisdem exclusissent, utilitateque earundem percipi fecissent, tamen ordinantibus probis viris taliter concordassent, quod idem Andreas prepositus predictas porciones possessionarias annotatorum dominorum de Marchaly, porciones videlicet condam Nicolai de Pech, quas tempore Stephani filii Blasii patris ipsius Nicolai (igy) et Petrus de Pech tenuissent et possedissent, cum omnibus earum utilitatibus ad easdem spectantibus et pertinere debentibus, eisdem dominis de Marchaly iure perennali tenendas remisisset tali modo, quod ipsi domini de Marchaly in aliis medietatibus, quas predictus Stephanus tenuisset, idem prepositus in sua (et) domine Susanne sororis sue personis possideret, eundem prepositum et predictam sororem suam et ad ipsos pertinentes ab omnibus impetitoribus, itam ex parte ipsorum, quam aliorum fratrum eorum et ad ipsos pertinentes (igy) pacifice conservarent, et deinceps quancumque per officiales et iobagiones ipsorum dominorum de Marchaly eidem preposito et ad ipsum pertinentibus aliqua damna seu nocumenta perpetrarentur, extunc iidem domini de Marchaly vel officiales eorum presente testimonio capituli ecclesie Jauriensis vel uno ex iudicibus nobilium comitatus eiusdem, superinde iudicium et iusticiam ipsi preposito et ad ipsum pertinentibus absque omni lite impendere tenerentur, tali vinculo mediante, quod si prenominati domini de Marchaly premissa facere non curarent ex tunc premissa concordia et possessionaria divisio per ipsas partes modo premissa facta pro nihilo haberetur et eadem possessiones et porciones possessionarie prefati condam Nicolai de Pech totales pacifice erga manus dicti prepositi pleno iure prout antea tenuisset remanerent possidende, ipsique domini de Marchaly adversus eundem prepositum in trecentis

marcis denariorum gravis ponderis, salva porcione iudicis ante litis ingressum deponendo, convincerentur ipso facto. Insuper idem Dionisius de Marchaly in sua ac prenominati domini Nicolai vaivode fratris sui personis in recompensam premissarum trecentis florenos in nova moneta ipsi preposito solvere assumisissent, in terminis literis in eisdem declaratis, tali obligamine mediante, quod si aliquem terminum predictorum premitterent insolutum, semper in pena dupli convincerentur. Preterea partes predictae super universis birsagiis et factis potenciariis se se mutuo, specialiter vero idem prepositus super trecentis marcis, in quibus idem domini de Marchaly adversus ipsum convicti fuissent, necnon super non deposicione iuramenti, quod iidem domini de Marchaly adversus ipsum prepositum coram conventu Symigyensi facere debuissent, singulosque familiares et officiales eorundem ad ipsos pertinentes super universis damnis ac iniuriis reddidissent et commisissent expeditos; universas etiam eorum literas causales, exceptis literis divisionalibus et composicionalibus sub sigillo dicti conventus Zaladiensis confectis, vanas, cassas et inanes reddidissent carituras (igy), aliis etiam articulis et condicionibus literis in eisdem declaratis. Tercia vero earum prefati capituli Jauriensis ammonitoria, tercio die festi beati Blasii martyris et quarta capituli ecclesie Quinqueecclesiensis obmissionalis quinto die octavi die festi beati Georgii martyris ambe anno domini millesimo quadringentesimo duodecimo suborta decantabant, quod regius et ipsius capituli Jauriensis homines Dionisium filium Stephani de Marchaly in possessione Kyspech repertum ammonuissent verbo regio, ut ipse cum Nicolao fratre suo et aliis nobilibus de Berzenche, Jacobo filio Thome de Hwzywthoth de dote et rebus parafernalibus nobilis domine relicte Stephani de Pech satisfacere, porcionesque Andree prepositi a domina Susanna redimeret et eidem preposito reddere teneretur, qui quidem Dionisius retulisset, quod ipsi talia literalia instrumenta haberent, per que se a solutione dictorum iurium dotaliorum expedire possent, huiusmodique instrumenta octavo die festi beati Georgii martyris tunc venturi in dicto capitulo ecclesie Quinqueecclesiensis exhibere assumisisset, ad quorum exhibitionem non venissent nec misissent. Adhuc iidem actores duas literas, unam antedicti (igy) conventus Pechvaradiensis, secundo die festi sanctorum Philippi et Jacobi apostolorum, anno domini millesimo quadringentesimo secundo et aliam memorati (igy) conventus sancti Martini sacri montis Pannonie statutoriam in festo annunciationis Marie, anno domini millesimo quadringentesimo quinto, domino nostro regi relatorie rescriptam manifestabant, quod dominus Andreas prepositus ecclesie sancti Johannis Baptiste de castro Quinqueecclesiensi filius Pauli de genere Pech coram ipso conventu constitutus fuisset confessus, quod ipse totales possessiones suas Kyspech, Felpech Balaspech et Kamand vocatas in comitatibus Vesprimiensi et Jauriensi situatas, quas alias nobili domine Susanne consorti Michaelis de Haly pro quadam certa summa pecunie impignorasset simul cum iobagionibus, locis sessionalibus tributo montis, molendinis, silvis, pratis et aliis utili-

tatibus et pertinentiis ad eandem spectantibus universis, eidem nobili domine Susanne ac Blasio, Stephano et Michaeli filiis Nicolai dicti Baroch de Jaar necnon Dominico de Salamon et Anthonio filio eiusdem, pro sexcentis florenis aureis plene ab eisdem habitis et receptis, tandem donec idem Andreas prepositus easdem redimere posset ab eisdem, impignorasset, assumens idem Andreas prepositus eosdem nobilem dominam ac Blasium, Stephanum et Michaeli filios Nicolai necnon Dominicum et Anthonium in dominio dictarum possessionum usque tempus redemtionis earumdem propriis suis laboribus et expensis contra quoslibet impeditores conservare; Andreas itaque de Holy homo regius et frater Paulus sacerdos per ipsum conventum in testimonium datus, ad faciem supradictarum porcionum possessionariarum Kamand, Chee (igy), Kyspech, Felpech et Balaspech, convocatis commetaneis et vicinis accedendo ad easdem possessionarias porciones, salvis iuribus nobilium dominarum Apoline relicte et Dorothee filie Nicolai de dicta Pech in eisdem possessionibus concernentibus, prefatis Dominico de Salamon et nobilibus dominabus Susanne et Clare filiabus Emerjci de Zalonok (igy) nullo contradictore apparente titulo pignoris possidendas statuissent. Ipsarum itaque literarum exhibicionibus factis, ipsi actores premissa exhibere (igy) literalia instrumenta per ipsos in causam attractos exhibere postularunt, ubi annotatus Georgius filius Lorandi et Stephanus literatus de Mykla, primo septem literas demonstrarant, quarum prima capituli ecclesie Vesprimiensis sabbato proximo post festum exaltacionis sancte crucis anno domini millesimo ducentesimo octuagesimo nono patenter confecta, magistros Gregorium, Stephanum, Lukachium et Apor filios comitis Mark de genere Pech extitisse explicabat. Secunda vero ipsarum prefati capituli Jauriensis, feria sexta proxima ante festum beati Georgii martyris, anno domini millesimo trecentesimo quadragesimo primo clause confecta, domino Karulo regi ad suum regium literatorum mandatum rescripta continebat, quomodo ipsius domini Karoli regis et prefati capituli Jauriensis homines literis in eisdem nominati in comitatu Jauriensi procedendo, facta diligenti inquisitione palam et occulte a vicinis et commetaneis nobilibusque de generatione Pech talem se scivisse veritatem retulissent, quod prenominati Georgius (igy), Stephanus, Lukachyus et Apor filii comitis Mark progenitores scilicet Stephani filii Iwahon filii dicti Georgii (igy) ac Demetrii et Johannis filiorum dicti Stephani filii (igy) Legh, item Desew, Nicolai et Stephani, Egidii et Apor filiorum prefati Lucachii, in locis sessionalibus (et) vineis in dicta possessione Pech divisionem inter se ab antiquo habuissent, terras vero arabiles, fenilia, silvas, nemora communiter possedissent. Tercia si quidem et quarta Vilhelmi Drugeth palatini ambe in Wysegrad, quintodecimo die festi beati Georgii martyris, anno domini millesimo trecentesimo quadragesimo primo, privilegialiter edite magistros Desew, Apor, Stephanum, Egidium et Nicolaum filius Lucachy ac Mark et Johannem filios Stephani dicti (igy) Legh, item Stephanum filium Iwahon filii Gregorii bani possessiones eorum literis in eisdem conscriptas modo literis in eisdem contento divisisse,

possessiones vero Bodew et Pech vocatas in tres partes dividere assumisse decantabant. Quinta nonne ipsarum comitis Thome olim iudicis curie domini Lodovici regis Bude, vigesimo die octavarum festi Passce domini, anno eiusdem millesimo trecentesimo quinquagesimo tercio patenter suborta, Desew filium Lucachy filii Apor, Nicolaum filium Petri de Ludbregli, alterum Nicolaum filium Stephani condam banum (igy), Stephanum filium Iwahon de Hwzywfalu, Mark et Johannem filios Stephani de Berzenche, Stephanum et Lucachium filios Demetrii de eadem, Johannem et Petrum filios Apor de Zenthywrgli, Nicolaum, Stephanum et Egidium filios Lucasy de Dewecher, Lukachium filium Ladislai et alterum Lucachium filium Jacobi de Zewlws, tanquam homines unius generationis, super facto divisionis possessionarie in lite processisse manifestabat. Sexta autem earum nostra affirmatoria sexto die congregacionis nostre generalis universitati nobilium comitatus Jauriensis, feria secunda proxima ante festum beati Martini confessoris, anno domini millesimo quadragesimo undecimo, prope civitatem Jauriensem celebrata decantabat, quod indices nobilium iuratique assessores, ad fidem eorum deo debitam, taliter affirmassent, quod Nicolaus et Dionisius filii Stephani de Marchaly medietatem possessionum Kyspech, Felpech et Balaspech habere deberent. Septima vero similiter nostra affirmatoria, decimo die congregacionis nostre generalis universitati nobilium Jauriensis et de Komaron comitatum, in quindenis festi beatorum Philippi et Jacobi apostolorum, anno domini millesimo quadragesimo decimo nono edita decantabat, quod vicecomes, indices nobilium prefati comitatus Jauriensis, taliter affirmassent, quod Dionisius banus filius Stephani, Ladislaus, Stephanus, Emericus et Janko filii Nicolai vaivode, ac Nicolaus filius Stephani de Marchaly, in possessionibus Felpech, Balaspech et Kyspech porciones haberent, sed qua ratione conservarent, ignorarent, iidem etiam nobiles de genere Pech essent. Peramplius idem Georgius filius Lorandi et Stephanus de Mykla duas literas privilegiales et terciam patentem presentarant, quarum prima nostra in Visegrad, tricesimo sexto die octavarum festi Epiphaniarum domini, anno eiusdem millesimo quadragesimo tercio edita declarabat, quomodo magister Petrus filius Stephani de Marezaly se cum Andrea literato et Nicolao filio Thome de Pech originem naturalem ab uno avo habuisse recitando, divisionem de possessionibus Pech predicta et aliis duabus similiter Pech necnon Kamand vocatis acquisivisset, tandem itaque procurator dicti Petri actoris, presente procuratore annotati Andree prepositi, in figura nostri iudicii adherendo utrinque literas prefati conventus Zaladiensis compositionales in superioribus sensualiter insertas presentassent. Ipsiisque literis presentatis, idem procurator dictam possessionariam divisionem, iuxta contenta dictarum literarum ipsius conventus Zaladiensis facere velle recitassent, quare memoratas possessiones mediis nostris et prefati capituli Jauriensis hominibus in duas partes dividere facientes, unam earum dominis de Marchaly et nobilibus de Berzenche cum illis, quibus conveniret, reliquam vero partem prefato Andree

preposito eo modo, ut idem prepositus porciones dictorum nobilium eis devotas, usque suam vitam tenere posset, relinquissent titulo perpetuitatis tenere et habere. Secunda vero memorati capituli Jauriensis sedecimo die festi beati Blasii martyris, anno domini millesimo quadringentesimo duodecimo suborta, prescriptas possessiones Kyspech, Balaspech, Felpech et Kamand inter ipsos Andream prepositum ab una prefatasque Nicolaum et Dyonisium de Marchaly parte ab alia modo et ordine literis in eisdem contento divisas fuisse specificabat. Tercia vero prefati conventus Zaladiensis patens in festo beati Clementis pape, anno domini millesimo quadringentesimo tercio emanata explicabat, quod prefatus Andreas prepositus ab una, parte vero ab alia Nicolaus vaivoda et Dyonisius filii Stephani de Marchaly coram eodem conventu constituti, idem Andreas prepositus fuisset confessus, ut quia ipsi Nicolaus et Dyonisius ac nobiles de Berzenche sibi fraternaliter complacuisse, ideo obligamina trecentorum marcarum cum porcione Nicolai filii Thome fratris sui in dictis possessionibus habita, eisdem Nicolao et Dyonisio necnon nobilibus de Berzenche remisisset et resignasset, eosdem ac eorum posteritates expeditos reddendo. Denique postmodum ipsi Georgius filius Lorandi et Stephanus literatus sex literas patentes exhibuerant, quarum prima Lenstachy de Hswa palatini in Wysegrad, octavo die festi Pasce domini, anno eiusdem millesimo trecentesimo nonagesimo quinto emanata, per Petrum et Stephanum filios Stephani filii Iwahon de Marchaly, pro prefato Nicolao filio Thome de Pech, Stephano (filio) Jako de Zwha vicepalatino quadraginta marcas denariorum ad rationem antique monete et duplum earum; secunda vero prefati capituli Jauriensis feria quinta proxima post festum beati Francisci confessoris, anno domini millesimo quadringentesimo sexto prefatos Nicolaum et Dyonisium filios Stephani de Marchaly, Egidio de Marchalthw, domine Apoline sue consorti, relicte vero prefati Nicolai filii Thome de Pech, super iure dotalicio eiusdem domine satisfecisse; tertia vero eiusdem capituli Jauriensis in festo Nativitatis virginis gloriose, anno domini millesimo quadringentesimo septimo confecta, per eosdem Nicolaum et Dyonisium Paulo cardiano (igy) claustrum sancte Elizabet de Jaurino, super dote domine Rusinth satisfactionem exhibuisse; quarta vero eiusdem capituli Jauriensis feria tertia proxima ante festum beati Nicolai confessoris, in eodem anno domini millesimo quadringentesimo septimo edita, per ipsos Nicolaum et Dyonisium filios Stephani de Marchaly, Jacobo filio Pethew de Hozywthw, ratione iuris dotalicii domine Margarethe relicte Nicolai filii Stephani de Felpech, viginti quinque marcas denariorum solvisse; quinta autem ipsarum eiusdem capituli Jauriensis feria secunda proxima post festum beate Margarethe virginis, anno domini millesimo quadringentesimo decimo emanata, eosdem Nicolaum et Dyonisium filios Stephani de Marchaly, nobili domine Elene consorti Nicolai filii Johannis de Dalka, pro iure dotalicio nobilis domine Ruska relicte Nicolai filii Thome de Felpech, viginti quinque marcas denariorum solvisse; sexta vero conventus de Chorna, in festo beati Clementis pape,

anno domini millesimo quadringentesimo decimo octavo confecta, nobilem dominam Dorotheam filiam Nicolai de Pech, consortem Johannis de Marchalthw, prefatos Dyonisium de Marchaly, Ladislaum, Stephanum, Emericum et Johannem filios Nicolai vaivode, super eo, quod ipsi eandem dominam Dorotheam nuptai honorifice tradidissent, expeditos reddidisse manifestabant. Deinde annotatus Daniel tres literas prohibitorias nostro conspectui demonstrarat earum serio bus nos informantes, quod primo Andreas filius Mathye et Daniel filius Ladislai de Kwstan, die dominica proxima post festum beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini millesimo quadringentesimo secundo, coram prefato conventu Zaladiensi protestacione facta, prefatos Andream prepositum, Petrum, Nicolaum et Dyonisium filios Stephani de Marchaly ac nobiles de Berzenche a divisione possessionum Pech vocatarum; secundo vero feria sexta proxima post festum beatorum Viti et Modesty martyrum, anno domini millesimo quadringentesimo undecimo coram dicto capitulo Jauriensi prefatus Daniel de Kwstan in sma, item Pauli, Ladislai et Luce filiorum suorum Andreeque filii Mathye personis, prefatum Andream prepositum ab alienacione dictarum possessionum Felpech, Kyspech et Balaspech vocatarum, Nicolaum vero et Dyonisium filios Stephani de Marchaly et nobiles de Berzenche ac dominam Susannam consortem Gregorii de Bekas aliosque quoslibet sibi ipsis vendicacione earundem; tercio vero idem Daniel in Wysegrad, dominico die proximo ante festum beate Elizabet regine, anno domini millesimo quadringentesimo quarto decimo protestacione facta, Stephanum dictum Baroch personaliter repertum, Blasium quoque similiter Baroch ac Dyonisium de Marchaly et alios quoslibet ab occupacione dictarum possessionum Pech vocatarum sequē quovismodo ad dominium intromissione earundem quomodolibet factis vel fiendis prohibuisset. Premissarum itaque literarum per ipsos Georgium filium Lorandi, Stephanum literatum et Danielem de Kwstan productarum exhibicionibus factis, idem Georgius, Daniel et Stephanus literatus retulerant in hunc modum, quomodo nec prefatus Andreas prepositus et neque ipse dominus rex prescriptas possessiones contenciosis prefatis actoribus distrahere, in eorum iuris preiudicium dare, conferre valuisset, quin ipsi scilicet nobiles de Marchaly et de Berzenche aet ipse Daniel cum annotato Andrea preposito homines unius generacionis haberentur in hunc modum, ut ipse scilicet Andreas prepositus fuisset filius Pauli filii Petri filii Apor filii Mark, ipse vero scilicet Georgius esset filius Lorandi filii Mark filii Stephani dicti Legh filii prefati Mark, prefatus vero Nicolaus vaivoda pater ipsius Emerici ac Dyonisius genitor prefati alterius Georgii iunioris fuissent filii Stephani filii Iwahon filii Gregorii bani filii dicti Mark senioris, et ipse puta Daniel esset filius Ladislai filii Lukaehy filii Ladislai filii magui Lukaehy filii supradicti Mark senioris. In quarum contrarium annotati Blasius et Stephanus filii Nicolai Baroch procuratoresque dictorum aliorum actorum responderunt eo modo, quod licet ipse Georgius filius Lorandi, Daniel et Stephanus literatus prefatum Andream prepositum

tum prescripta via propaginis eis attinere; eaque ratione dictas possessiones contenciosas sibi ipsis vindicare attentarent, tamen idem Andreas prepositus eiusdem nobilibus de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan in nullo attinisset, prescriptoque possessiones contenciosae non communes sed solum ipsius Andree prepositi prefuissent, que eis rite et racionabiliter date fuissent; et ibidem in horum verborum eorum corroboracionem sex litteras presentarant, quarum prima capituli Jauriensis patens feria sexta proxima ante octavas beati Martini confessoris, anno domini millesimo trecentesimo vigesimo nono emanata, Nicolaum et Paulum filios Petri filii Martini de Pech, nobili domine Katherine relicte Ladislai filii Mathey de dicta Pech filie Nicolai Merk et domine Kyngae sorori eiusdem Ladislai quartam puellarem ac dotem et res parafernales earum solvisse declarabat. Secunda vero earum similiter eiusdem capituli Jauriensis feria quinta proxima ante festum beati Michaelis archangeli, anno domini millesimo trecentesimo septuagesimo sexto et tertia eiusdem capituli in festo sancti Luce evangeliste, anno domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo suborte series, Thomam, Petrum, Johannem et Andream filios annotati Pauli de Pech exitisse, quartamque puellarem ac ius dotalicium modo literis in eisdem contento solvisse denotabant. Quarta quoque earum comitis Jacobi de Scepes privilegialis in Wysegrad, vigesimo sexto die octavarum festi beati Michaelis archangeli, anno domini millesimo trecentesimo septuagesimo quarto confecta explicabat, quomodo Nicolaus filius Desew de Pok possessiones Felsewpech et Kamand vocatas Bartholomei filii Nicolai filii Stephani propter defectum seminis ipsius a domino Lodovico rege pro se in perpetuum impetrasset, in cuius dominium dum se legitime induci facere voluisset, tunc Stephanus filius Blasii et annotatus Thomas filius Pauli contradictores extitissent, qui quidem Thomas et Stephanus cum annotato Nicolao filio Desew, previa ratione litem ingressi extitissent, ubi prefati Stephanus et Thomas cum annotato Bartholomeo filio Nicolai se fratres generacionales et condivisionales existere asseruissent in hunc modum, quod ipse scilicet Bartholomeus fuisset filius Nicolai, filii Stephani filii Jacobi filii Tristianii, ipse vero Stephanus fuisset filius Blasii filii Oliverii filii Athana, dictus autem Thomas fuisset filius Pauli filii Petri filii Martini filii Stephani, preminati vero Athana, Tristianus ac Stephanus senior fratres fuissent carnales et hec per communem inquisitionem sequenterque iuramentalem deposicionem verificassent. Quare idem comes Jacobus prescriptas possessiones Felsewpech et Kamand appellatas annotati Bartholomei filii Nicolai, ratione huiusmodi fraternitatis condivisionalis (igy), pretaxatis Stephano et Thome adiudicans reliquisset eis in heredum heredes cum suis utilitatibus in perpetuum possidere. Quinta vero earum domini Nicolai de dicta Gara similiter palatini patris nostri adjudicatoria dicto capitulo Jauriensi directa, in Wysegrad, sedecimo die octavarum festi Epiphaniarum domini et sexta eiusdem capituli superinde privilegialiter edita, feria quarta proxima post dominicam Oculi, ambe anno domini millesimo trecentesimo septuagesimo nono

emanate manifestabant, quomodo annotatus Stephanus filius Blasii de Pech cum Petro filio prefati Pauli ratione divisionis possessionarie, de universis possessionibus apud manus ipsius Petri habitis sibi provenire debendis, in lite processisset, ubi procurator ipsius Petri eandem divisionem ex certis possessionibus Pech et Kamand provenire affirmasset, ad ultimum autem quibusdam processibus licium pertransiit, prefatus Nicolaus palatinus pater noster, tam easdem possessiones Kamand et Felsewpech, quam alias universas erga manus parcium habitas ex racionibus in eisdem literis suis conscriptis, inter ipsas partes in duas partes dividendas, unamque partem annotato Stephano reliquam vero pretitulato Petro in perpetuum statuendas fore decrevisset, magister itaque Johannes de Thylay ac Johannes cantor et alter Johannes sacerdos, pro partibus per ipsum capitulum pro testimoniis transmissi, ad facies dictarum possessionum Felpech alio nomine Bodogazonpechy, Kamand et Balaspechy et Kyspechy appellatarum, convocatis commetaneis et vicinis partibusque presentibus accedendo ad easdem, cum utilitatibus universis ordine in eisdem literis prefati capituli Jauriensis denotato, in duas partes divisissent, quarum unam prefato Stephano filio Blasii, reliquam vero annotato Petro filio Pauli eorumque heredibus reliquisset et commisisset perpetuo possidere Premissarum itaque omnium literarum per partes in alterutrum modo previo coram nobis productarum exhibicionibus factis partibusque suo modo perlectis et expositis, eisdem Georgio filio Lorandi et Stephano literato premissam eorum intencionem adhuc dimicacione duellari verificare velle recitantibus, licet ipsi Georgius filius Lorandi, Daniel et Stephanus literatus prefatum Andream prepositum per posicionem prescripti gradus genealogialis per ipsos explicati, ipsis puta nobilibus de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan attinuisse recitaverint, satagantes, per hoc easdem possessiones contenciosas sibi ipsis appropriare posse, tamen quia tam dicte litere divisionales prefati Villermi Drugeth palatini in dicto anno domini millesimo trecentesimo quadragesimo primo emanate, per ipsos Georgium filium Lorandi et Stephanum literatum producte, quam etiam alie litere prescripti capituli Jauriensis, in iamdicto anno gratie millesimo trecentesimo vigesimo nono suborte, per ipsos filios Baroch producte, memoratum Paulum filium Petri, filii Martini, patrem annotati Andree prepositi, annotatis Mark filio Stephani dicti Legh et Stephano filio Iwahon avis scilicet et predecessoribus annotatorum Georgii filii Lorandi, alterius Georgii filii Dyonisii bani ac Emerico filio Nicolai vaivode aliisque eorum fratribus et prioribus in nulla linea generacionis pertinentem fuisse evidenter manifestarant, et per hoc preallegati Blasius et Stephanus filii Nicolai Baroch procuratoresque dictorum aliorum actorum, prescriptam assercionem et posicionem genealogialis linee eorumdem Georgii, Danielis et Stephani literati in superioribus insertam evidenter repulerant, gradumque generacionalis linee eiusdem Andree prepositi aliter et eo modo, ut ipse Andreas prepositus fuisset filius Pauli filii Petri filii Martini filii Stephani de Pech evidenter declararant, sieque in impositione et explicacione huiusmodi gradus

genealogialis ipsi nobiles de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan penitus defecerant; quamvis etiam priores dictorum nobilium de Marchaly et de Berzenche coram prefato Vyllermo palatino adherentes, in eorumque possessionibus divisiones facientes, possessiones eorum Pech et Bode vocatas trifarie dividere velle faasi fuerint, sed quia prescriptas possessiones Felpech et Kamand nominatas annotati Bartholomei filii Nicolai, ut id dicte litere prefati comitis Jacobi explicabant, annotati Thomas filius Pauli Stephanusque filius Blasii patruels fratres ipsius Andree prepositi pro se rectificarunt, et deinde idem Stephanus filius Blasii ac Petrus filius prefati Pauli alter frater memorati Andree prepositi, tam easdem possessiones Felpech et Kamand, quam etiam alias possessiones Balaspech et Kyspech appellatas, totales pre manibus eorum existentes, seriebus prescriptarum literarum annotati domini Nicolai palatini patris nostri et capituli Jauriensis inter se in trias partes divisissent, ad ultimamque ipse Andreas prepositus prefatos nobiles de Marchaly et de Berzenche prescripta via compositionis in rectam medietatem earundem possessionum contenciosarum intromisisset, et sic inter partes in premissis finem et iudicium facere voluissemus, ibidem Gregorius filius Nicolai filii Gregorii de Ibran superveniens, prefatosque Stephanum filium Blasii et Thomam filium Pauli fratres suos generacionales extitisse, eaque ratione prescriptas possessiones contenciosas ipsum concernere debere asserendo, ipsique liti se immiscendo, literas comitis Petri Zwdar demonstrarat, habentes hunc tenorem: Nos comes Petrus Zwdar iudex curie domini Lodovici dei gracia regis Hungarie memorie commendamus, quod ubi Stephanus filius Blasii et Thomas filius Pauli de Pech iuxta continenciam literarum conventus sancti Martini sacri montis Pannonie evocatoriarum et comitis Jacobi de Scepes pridem similiter iudicis curie regie prorogatoriarum, in presentibus octavis festi Epiphaniarum domini coram nobis personaliter comparentes potenciarum occupacionem possessionum Pech et Kamand vocatarum condam Bartholomei filii Nicolai de eadem Pech, ut asserunt, hominis generacionis eorum per dominum Gywke prepositum ecclesie sancti Alberti de Jaurino factam ab eodem exequerentur, demum Nicolaus filius Gregorii de dicta Pech in nostram personaliter veniendo presenciam eodem Stephanum et Thomam ab amissione et alienacione, predictum vero dominum prepositum a reoptacione et detencione possessionum earundem seque intromissione in easdem prohibuit contradicendo coram nobis, asserens easdem ratione generacionalis et condicionalis fraternitatis sibi eodem modo, quemadmodum ipsi Stephano et Thome debere pertinere, eisdem Stephano et Thoma, qui easdem reoptinuerunt, hoc idem affirmantibus et non negantibus. Datum in Wysegrad, decimo die termini prenotati, anno domini millesimo trecentesimo septuagesimo tercio. Quarum quidem omnium literarum modo previo coram nobis productarum exhibicionibus factis, ipsis partibus plura instrumenta preter preexhibita facto in premissis emanata tunc vel in futurum exhibenda non habere recitantibus, quia intencione dicte litere ipsius comitis Petri Zwdar gradus genealogialis ipsorum

Nicolai filii Gregorii, Thome filii Pauli et Stephani filii Blasii non continebatur, et ob hoc per ipsum Gregorium filium Nicolai tales literas, quarum vigoribus dictas possessiones contenciosas tanquam communes de generacione in generacionem et per hoc ab ipso Andree preposito in ipsum devolvendas devolutasque fore comprobare posset exhibere, gradumque huiusmodi linee generacionalis quem videlicet et qualiter ipsi Nicolaus filius Gregorii, Stephanus filius Blasii et Thomas filius Pauli sibi invicem attinissent, exponere petivissemus, ibidem ipse Gregorius allegarat eo modo, quomodo cuncta literalia instrumenta prefati Andree prepositi filii annotati Pauli quorum seriebus hec verificare et explicare valeret, ad manus prefatorum actorum devenissent et apud ipsos haberentur, que rehabere vellet ab eisdem. In quarum contrarium ipsi Blasius, Stephanus et Petrus de Chygle replicarant tali modo, quod dicta instrumenta literalia, que ipse Gregorius acquisivisset, circa eos non haberentur. His auditis licet ipse Gregorius filius Nicolai de Ibran, pro verificacione sue intencionis prescriptas literas annotati comitis Petri Zwdar exhibuisset, sed quia idem Gregorius id, ut a tempore emanacionis earundem literarum annotatus Nicolaus pater suus et per consequens ipse in dominio alicuius partis prefatarum possessionum contenciosarum extitissent, declarare non valuerat, et ideo propter expirationem ipsius prescripcionis cedem litere nullam vim sortiri debere, annotatum etiam Nicolaum filium Gregorii alii fratres eiusdem Thome videlicet Petrus et Johannes notanterque dictus Andreas prepositus fratrem eorum nusquam affirmasse adinveniebantur, primitus autem in facto dictorum instrumentorum iudicium fieri et superinde ipsis actoribus iuramentum modo subscripto deponendum imponi debere agnoscebatur, idcirco discussionem premissorum inter ipsos actores ab una, prefatosque nobiles de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan ab altera, a tercia autem partibus iam dictum Gregorium de Ibran, ad octavas festi beati Georgii martyris tunc venturas prorogantes, iudicantes commiseramus eo modo, ut annotati Blasius, Stephanus et Mychael filii Nicolai Baroch, dominus Clara et Dominicus quinquagesimo se nobilibus viris vel dominabus sibi similibus octavo die dicti festi beati Georgii martyris coram dicto capitulo Vesprimiensi super eo, quod prefata literalia instrumenta annotati prepositi, que ipse Gregorius acquisivisset, quorum scilicet vigoribus ipse Gregorius se et ipsum Andream prepositum homines unius generacionis existere, dictasque possessiones contenciosas tanquam communes inter generacionis (igy) devolvendas per hocque suas esse verificare potuisset, erga ipsos non fuissent, ne que haberentur, nec quoquam fecissent, nec ubi et in quo loco essent, scirent, exeoque in accione ipsius Gregorii, innocentes essent sacramentum prestare, et dehinc ipsarum iuramentorum deposicionum series cum coniuratorum et possessionum eorumdem nominibus, ut fieret expediens, partes in literis predicti capituli ad dictas octavas nobis reportare tenerentur. A quibus quidem octavis festi beati Georgii martyris, dum discussio omnium premissorum partes inter predictas seriebus literarum nostrarum proroga-

cionatum diversimode ventilando, presentes octavas festi Epiphaniarum domini modo dilatorio attigisset, ipsis quippe octavis adherentibus prefati Blasius, Stephanus et Mychael filii Nicolai dicti Baroch de Jaar personaliter, pro predicto vero Dominico filio domine Susanne necnon nobili domina Clara vocata consorte Domini de Salamon Petrus de Chygle cum procuratoris literis Posonyensis et Jauriensis capitulorum ab una, ac pretactus Gregorius filius Nicolai de Ibran, item Anthonius literatus pro Andrea filio alterius Gregorii de dicta Ibran eundem Andream causam in presentem immiscendo a secunda, preterea pro Emerico filio vaivode et Georgio filio Dyonisii bani de Marchaly Stephanus literatus de Mykla cum procuratoris literis conventus Symigyensis a tertia, item pro Georgio filio Lorandi de Berzenche Lucas de Debregh cum procuratoris literis capituli ecclesie Chasmensis a quarta, octorum prelibatus Daniel de Kwstan personaliter a quinta partibus nostram veniendo in presenciam, prefati filii Baroch ac procuratores dictorum Domini et domine Clare in personis eorumdem literas pretacti capituli Vesprimiensis super premissa iuramentali deposicione relatorias eosdem filios Baroch nec non Dominicum et dominam Claram prescripta eorum iuramenta cum dicto quinquagenario numero se inclusis iuxta nostram iudiciariam commissionem antedictam die et loco in pretactis rite et legitime deposita extitisse declarantes nobis presentarunt. Quibus presentatis predictoque Gregorio de Ibran ac Daniele de Kwstan necnon predictis procuratoribus prescriptorum aliorum in causam attractorum in personis eorumdem, premissa iuramentali deposicione ac nominibus coniatorum in dictis literis relatoriis antefati capituli Vesprimiensis nominaliter conscriptorum ad nostram legitimam requisicionem in nullo contradicentibus, primo prefatus Gregorius filius Nicolai de Ibran et Anthonius literatus procurator prefati Andree, prescriptas literas antefati condam comitis Petri Zwdar in superioribus verbaliter conscriptas simulcum quampluribus literis prorogatoriis, inquisitoriis, evocatoriis et aliis minutis causalibus diversorum iudicum et iusticiariorum ac locorum credibilium prescriptam geneologiam in nullo tangencium nobis demonstrando obiecerunt in hunc modum, quomodo ipse Gregorius esset filius dicti Nicolai filii Gregorii filii alterius Gregorii, pretactus autem condam Stephanus (igy) sine herede decessus, in facto cuius scilicet Stephani iuris possessionarii in presenciam prelibati comitis Petri Zwdar litigionaria contencio mota fuisset et exorta, fuisset filius Blasii filii Oliuery filii Athana, et ipsi condam Gregorius senior ac olim Athana fuissent simul fratres carnales, cum prefatisque nobilibus de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan in una generacionalis et condivisionalis linea originem summissent naturalem. Deinde prefatus procurator iam dictorum nobilium de Marchaly nominibus eorumdem ac Georgii filii Lorandi Danielis de Kwstan duas literas patentes, unam condam domini Andree regis et aliam vestram nobis demonstravit. Quarum prime dicti scilicet domini Andree regis patentes literae tenor verbalis sequitur esse talis: Nos Andreas dei gracia rex Hungarie memorie commendantes significamus

quibus expedit universis, quod quia Stephanus, Ladislaus et Ugrinus filii Ladislai multa spolia seu latrocinia contra nostram maiestatem procedendo incessanter indesinenterque in regno nostro commiserunt, pro eo etiam quia possessiones Gregorii bani et comitis Stephani filiorum comitis Mark pluries destruxerunt, pro huiusmodi excessibus eorum universas possessiones ipsorum et specialiter possessiones Peech sine herede decedentis, quas actenus potencialiter detinuerunt occupatas, auferendo ab eisdem, pro damnis et iniuriis per eosdem Gregorio bano et comiti Stephano illatis, dedimus, donavimus et contulimus memoratis Gregorio bano et comiti Stephano perpetuo possidendas, tenendas et habendas. Datum sub castro Kwzzech in octavis sancti Michaelis, anno domini millesimo ducentesimo nonagesimo sexto. Secunda vero ipsarum scilicet vestra patens litera, in festo beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini millesimo trecentesimo quadragesimo primo suborta declarabat, quod magistri Mark et Johannes filii Stephani filii (igy) Leegh nobiles de genere Peech, pro se personaliter et pro Demetrio fratre ipsorum carnali cum procuratoris literis conventus ecclesie Symigyensis ab una, item magister Apoor filius Lukachy nobilis de eadem generatione pro se personaliter et pro magistris Desew, Nicolao, Stephano et Egidio fratribus suis uterinis, cum procuratoris literis capituli ecclesie Quinqueecclesiensis parte ab altera coram vobis constituti confessi fuissent, quod licet ipsi in universis possessionibus iuxta continenciam literarum Vylhelmi Drugeth palatini divisionalium et compositionalium parilem et equalem divisionem inter se habuissent, tamen quia due de possessionibus ipsorum videlicet Peech et Bode ad tunc inter ipsos indivise remansissent, igitur easdem duas possessiones quocumque eis tempus, locus et facultas se obtuleret, similiter inter se dividere assumssissent, salva tertia parte et porcione Stephani filii Juachiny filii condam Gregorii bani et usque ad divisionem inter ipsos fiende memorati filii Stephani filii Leegh omnes porciones ipsorum in dictis duabus possessionibus habitas prenominate magistro Apoor et fratribus suis prenotatis dimississent possidendas. Post hec autem antefatus Daniel quasdam literas nostras adiudicatorias Bude quadragesimo quarto die octavarum festi beati Mychaelis archangeli, anno domini millesimo quadragesimo octavo confectas, nostro iudiciario examini curavit ostendere; inter cetera declarantes, quomodo inter dominum Andream positum ab una, ac prefatum Danielem parte ab altera in facto possessionum seu terrarum Hedegsyd¹⁾ in commetaneitate possessionis Zemere ac Bode vocatarum inter possessiones Zerechen, Pech et Gwmerew adiacencium in comitatu Jauriensi existencium coram nobis litis materia mota et diucius ventilata fuisset, in qua lite ipse Daniel proprietatem et dominium ipsarum possessionum declarare non valuisset, qua propter easdem possessiones tamdiu, quousque idem Daniel de proprietate et dominio dictarum possessionum agere posset et possessiones ipsas per

¹⁾ A másik példányban: Hydegeed.

modum divisionis requirere valeret, easdem possessiones quæ manus dicti domini Andree prepositi reliquissimus possidendas, modo forma et ordine literis nostris in eisdem iudicialiter declaratis. Premissarum itaque omnium literarum per partes in alterutrum modo quo supra, contra se se coram nobis productarum exhibitionibus factis et eisdem partibus perlectis, intellectis et suo modo expositis, cum nos prefatum Gregorium filium Nicolai de Ibran, et Anthonium literarum procuratorem annotati Andree in eo, si ipsi premissam impositionem genealogialis linee aliquo literali vel alio evidenti documento declarare possent vel ne, requisitos habuissent, iidem ad nostra requisita in huiusmodi declaratione generacionalis linee per ipsos expressate penitus deficiebant, sed tam ipsi Gregorius et Andreas ac antefatus Daniel, quam pretacti procuratores dictorum aliorum in causam attractorum de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan nulla plura literalia instrumenta in verificacionem prescripte genealogialis linee ad presens vel in futurum exhibenda se habere et producere ac exhibere posse referentes, sed se solum vigoribus preexhibitaram literarum contra se se alternatim productarum nostre iudicialis sentencie et deliberacioni submittentis, tam prescripti filii Baroch et procuratores dictorum Dominici et domine Clare ipsis, quam prelibati Gregorius de Ibran et procurator annotati Andree ac Daniel de Kwstan et procuratores dictorum aliorum in causam attractorum eisdem in premissis iuris medelam iusticieque complementum per nos postularunt elargiri equitate svadente. Sane licet inter memoratos dominum Andream prepositum ac nobiles de Marchaly prescripte ordinative composiciones sub premissis pactis, articulis et condicionibus facte fuerint et celebrato, ac in ipsis composicionibus et articulariis condicionibus antefatus dominus Andreas prepositus unacum eisdem nobilibus de Marchaly in una generacionali linea se existere allegando eosdem nobiles de Marchaly in rectas et equales medietates dictarum possessionum suarum sub pretactis condicionibus intromiserit, iidemque nobiles de Marchaly de eisdem possessionibus premissas soluciones dictorum iurium dotaliorum et quartaliorum diversis personis perfecerint, prelibatas etiam diversas literas divisionales et alias pro rectificacione dicte genealogialis linee, presertim autem pre-exhibitis literas antelati domini Andree regis donacionales pro reali et radicali proprietate ac dominio iuris ipsorum in dictis possessionibus pretitulati domini Andree prepositi ipsis fiendis coram nobis producerint, ultimatimque iamdictus Gregorius de Ibran se causam in presentem immiscendo, predictas literas antedicti comitis Petri Zwdar coram nobis producens pro ampliori verificacione sue accionis predictis actoribus in facto dictorum literalium instrumentorum iuramentum imponi procurando, gradum sue generacionalis linee cum linea generacionis iamfacti domini Andree prepositi simul unam esse replicaverit et sic ipse quadrifarie partes nobiles videlicet de Ibran, de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan in una generacionis linea ac unius intencionis proposito se dirigentes, premissam generacionis lineam antefati domini Andree prepositi in gradum

et lineam ipsorum generacionis commiscere et per hoc prescripta iura possessionaria dicti domini Andree prepositi velut generacionalis et con-divisionalis fratris et predecessoris eorum iuri ip-orum applicare et sibi ipsis appropriare pretenderint; tamen quia predictæ literæ antefati domini Andree regis donacionales, cuius scilicet Andree regis universe literæ similes ex causis racionabilibus dudum sunt annullate et cassate, in prelibato anno verbi Ihesu millesimo ducentesimo nonagesimo sexto emanate in nullo viribus suffragari, sed potius eosdem nobiles in causam attractos de Marchaly, de Berzenche, de Kwstan et de Ibran, pro quorum scilicet parte ipsa litera Andree regis exhibitæ et producta fuit, eorum iuribus ac proprietate et dominio de dicta Pech defraudari videbantur, in continenciis etiam literarum earundem in ea parte in qua sonabat universas possessiones ipsorum et signanter possessiones Pech sine herede decedentis, quasi primitus scriptum fuisset, signanter possessiones Petri sine herede decedentis ibi hæc dicitio nominalis Pech solum in prima sillaba P. et e. salva esse, ulterius autem in nova rasura et novo in cansto maculata fore cunctis intuentibus cernebatur, et sic eadem literæ in earum serie magnam et dubiosam suspiciositatem nove rasure et novi incausti vicio in se ostendebant; nihilominus ab emanacione literarum earundem usque prelibatum annum Christi incarnationis millesimo trecentesimo quadragesimo primo, in quo scilicet anno predicti predecessores iamdictorum nobilium in causam attractorum in forma divisionis se de genere Pech nominando de predicta possessione Pech mocionem fecisse prescribuntur, non solum triginta duo anni, quibus annis iura nobilium in isto titulo possessa prescribi solent, sed quadraginta quinque anni, quibus annis iidem nobiles in causam attracti absque mocione dicte donacionis permansisse agnoscebantur. Deinde his postergatis nostre iudicialis sentencie calamus ulterius dirigatur, nam uti predecessores pretactorum nobilium de Ibran, de Marchaly ac de Berzenche et de Kwstan in prelibato anno dominice incarnationis millesimo trecentesimo quadragesimo primo coram dicto Wylhermo Drugeth palatino et vobis simul procedendo in cunctis aliis possessionibus eorum inter se divisionem fecisse, in predictis vero duabus possessionibus Pech et Bode per amplius similiter divisionem facere assumisisse et in nullo generacionis propaginem predicti domini Andree prepositi in ipsorum medio denotasse, ex alia siquidem parte, prout ex continenciis predictarum literarum annotati capituli Jauriensis in predicto anno domini millesimo trecentesimo vigesimo nono subortarum perspicere apparet, fratres et predecessores iamdicti domini Andree prepositi, veluti homines alterius generacionis per se aliter et aliter procedendo, nunquam generacionibus pretactorum nobilium de Ibran, de Marchaly ac de Berzenche et de Kwstan se divisionaliter vel fraternaliter coniunxisse, sed semper in alia linea generacionis procedendo, diversas inter se fecisse et celebrasse divisiones et alias fraternales mociones, nunc etiam pretacti nobiles in causam attracti per premissam impositionem genealogialis linee modo premissa per ipsos

explicitam predicto domino Andree preposito nulla via per eosdem exquisita se attinuisse declarare posse, sed tam antefatus Gregorius de Ibran et Daniel de Kwstan, quam dicti procuratores pretactorum aliorum nobilium de Marchaly et de Berzenche ac de Ibran in causam attractorum in huiusmodi genelogialis linee declaratione penitus deficere ex premissis lucide adinveniebantur, prescripti enim filii Baroch et alii actores premissam genelogie propaginem dicti Andree prepositi per ipsos modo pre-narrato explicitam premissis eorum literalibus documentis de linea in lineam et de gradu in gradum luculenter et evidenter declarabant, et per hoc dictam impositionem generacionis linee tam prefati Gregorii de Ibran et procuratoris antedicti Andree filii alterius Gregorii, quam pretitulatorum aliorum in causam attractorum per eos expressatam sufficienter repellebant et in nihilum redigebant; previis igitur ex rationibus prescripte impositiones genelogialis linee omnesque alie pretensate cautele et exquisiti colores pretitulatorum nobilium de Ibran, de Marchaly, de Berzenche et de Kwstan penitus postergari in nihilum redigi in viamque amissionis precludi, predictae quoque possessiones antelati domini Andree prepositi Felpech, Kyspech, Balaspech et Kamand vocate secundum ipsius Andree prepositi dispositionem et perpetuacionem predictam, ac consensus et assensus regii adhibicionem novamque regiam collacionem prefatis Blasio, Stephano et Mychaeli filiis Nicolai dicti Baroch, ac Dominico et domine Clare in perpetuum adiudicari ac statui de eisdemque pretaetis nobilibus de Marchaly, de Berzenche ac de Kwstan et de Ibran in causam attractis silentium perpetuum imponi debere nobis, item reverendissimis in Christo patribus dominis Georgio archiepiscopo Strigoniensis, Clementi episcopo Jauriensis ecclesiarum, Ladislao de Chetnek gubernatore cruciferatus de Calidis-Aquis, Andrea vicecancellario maioris cancellarie regie maiestatis ac magnificis egregiisque viris Johanni de Maroth pridem bano Machoviensi, Petro filio Herriçi magistro tavarnicorum regalium, comiti Mathyus de Paloch iudici curie regie, Johanni de Rozgon thesaurario eiusdem regie maiestatis, Sigismundo de Lochonch, magistris Johanni de Zelew domini iudicis curie regie, Georgio de Bakod nostro, Mychaeli de Rawen sedis Crisiensis et Fabiano dicte maioris cancellarie regie maiestatis prothonotariis aliisque quampluribus regni proceribus ac legis et iuris peritis viris nobiscum tribunal iudiciale consedentibus et in prescripta causa a suo principali exordio usque ad finalem conclusionem eiusdem diu deliberantibus limpide et liquide agnosebantur, pro eo eorumdem prelatorum, baronum procerum ac magistrorum perserutato et adepto consilio prematuro, ex causis preallegatis presenti cause finem imponendo, presentemque nostram latam et iudiciariam sententiam pro parte dictorum filiorum Baroch et aliorum actorum pronuntiando, iamdictas possessiones Felpech, Kyspech, Balaspech et Kamand vocatas prelibatis Blasio, Stephano et Michaeli filiis Nicolai dicti Baroch ac Dominico filio dicte domine Susanne necnon domine Clare consorti Dominici de Salamon ipsorumque heredibus et posteritatibus universis cum omnibus ipsarum utili-

tatibus et pertinenciis quibuslibet iure eis ex premissis incumbenti in sempiternum adiudicantes et modo subscripto statuere committentes, de eisdemque possessionibus antefatis nobilibus de Ibran, de Marchaly ac de Berzenche et de Kwstan silentium perpetuum imponentes, vestram amicciam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magistri Clemens Thapan de Harazith aut Georgius de Karud sive Benedictus de Pechel aliis absentibus homo et notarius noster per nos ad id specialiter de curia regia deputatus ad facies predictarum possessionum Felpech, Kyspech, Balaspech et Kamand vocatarum, vicinis et commetaneis ipsarum universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo, easdem possessiones Felpech, Kyspech, Balaspech et Kamand vocatas cum omnibus ipsarum utilitatibus et pertinenciis quibuslibet statuat et committat prelibatis Blasio, Stephano et Mychaeli filiis Nicolai dicti Baroch, Dominico filio domine Susanne et domine Clare consorti Dominici de Salamon ac eorum heredibus et posteritatibus universis, iure ex eis premissis incumbenti perpetuo possidendas, contradiccione prefatorum nobilium de Ibran, de Marchaly ac de Berzenche et de Kwstan ac aliorum quorumlibet previa ratione non obstante. Et posthec ipsius possessionario statuacionis seriem, ut fuerit expediens, ad octavas festi beati Georgii martyris nunc venturas nobis amicebilitate rescribatis. Datum Bude, sexagesimo die octavarum festi Epiphaniarum domini predictarum, anno eiusdem millesimo quadringentesimo tricesimo tercio.